

Zatwierdzam:

.....
(pieczęć i podpis dyrektora)

INSTRUKCJA

Bezpieczeństwa Pożarowego dla

Urzędu Miejskiego w Pyrzycach
Plac Ratuszowy 1, 74-200 Pyrzyce

Autor :

mgr inż. Mariusz Zarzycki

F. U. H. MAR - POŻ

Ul. Sienkiewicza 15

74-200 Pyrzyce

Tel. 601 701 032

biuro@mar-poz.pl

Pyrzyce – grudzień 2021 r.

SPIS TREŚCI		
1	Postanowienia ogólne	3
2	Cel opracowania	5
2.1	Przedmiot opracowania	5
2.2	Zakres opracowania	5
2.3	Podstawa opracowania	5
2.4	Osoby, podmioty opracowujące Instrukcję Bezpieczeństwa Pożarowego	5
2.5	Zasady aktualizacji Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego	5
2.6	Wykluczenia	6
3	Warunki ochrony przeciwpożarowej wynikające z przeznaczenia, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego, magazynowania i warunków technicznych obiektu, w tym zagrożenia wybuchem	7
4	Wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice	23
5	Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia	32
6	Sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym	35
7	Warunki i organizacja ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzenia	37
8	Sposoby zapoznania pracowników z przepisami przeciwpożarowymi oraz Instrukcją Bezpieczeństwa Pożarowego	48
9	Zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących stałymi użytkownikami - pracowników	50
10	Podstawa prawna	52
11	Znaki bezpieczeństwa	53
12	Karta aktualizacji Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego	60
13	Załączniki	61
14	Plany obiektu	

1. Postanowienia ogólne

W czasie zagrożenia pożarem budynku kwestia bezpiecznej ewakuacji ludzi pojawia się jako kluczowy element w prowadzonej akcji ratowniczo-gaśniczej, zarówno dla osób znajdujących się w zagrożonych częściach budynku, jak i dla ekip ratowniczych. Nie bez przyczyny już w art. 1 obowiązującej ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej określa się ochronę przeciwpożarową jako – „realizację przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem” – wymieniając ochronę życia i zdrowia w pierwszej kolejności, jako cel nadrzędny.

Obowiązujący aktualnie w naszym kraju stan prawny określa jednoznacznie odpowiedzialność za realizację zadań związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem pożarowym. Zgodnie z brzmieniem cytowanej ustawy – *osoba fizyczna, osoba prawna, organizacja lub instytucja korzystające ze środowiska, budynku, obiektu lub terenu są obowiązane zabezpieczyć je przed zagrożeniem pożarowym lub innym miejscowym zagrożeniem*. Jako realizację zakresu i specyfiki zadań ciążących na właścicielu i zarządzającym budynkiem ustawa określa zapobieganie powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia jako:

- zapewnienie koniecznych warunków ochrony technicznej nieruchomościom i ruchomościom,
- tworzenie warunków organizacyjnych i formalno-prawnych zapewniających ochronę ludzi i mienia, a także przeciwdziałających powstawaniu lub minimalizujących skutki pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Ustawodawca nakładając wspomniane powyżej obowiązki uznaje ponadto za celowe sprecyzowanie: *Właściciel, zarządzający lub użytkownik budynku, obiektu lub terenu, zapewniając jego ochronę przeciwpożarową, obowiązany jest w szczególności:*

- przestrzegać przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych,
- wyposażyć budynek, obiekt lub teren w sprzęt pożarniczy i ratowniczy oraz środki gaśnicze zgodnie z zasadami określonymi w odrębnych przepisach,
- zapewnić konserwację i naprawy sprzętu oraz urządzeń określonych wyżej, zgodnie z zasadami i wymaganiami gwarantującymi sprawne i niezawodne ich funkcjonowanie,
- zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie lub na terenie bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji,
- przygotować budynek, obiekt lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej,
- zaznajomić pracowników z przepisami przeciwpożarowymi,
- ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Szczegółowe zasady ochrony przeciwpożarowej i zabezpieczenia przeciwpożarowego budynków oraz wyposażenia ich w sprzęt, urządzenia przeciwpożarowe i ratownicze, wynikają z rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r. Nr 109, poz. 719 ze zm.).

W oparciu o przytoczone akty prawne, całokształt przedsięwzięć w zakresie organizacyjnym jak i również technicznym, związany z ochroną przeciwpożarową, spoczywa na zarządcy i użytkowniku obiektu.

W związku z powyższym zarządca, użytkownik odpowiedzialny jest nie tylko za sprawne funkcjonowanie instytucji i za jej zabezpieczenie przed bezpośrednimi i pośrednimi skutkami pożaru, innego miejscowego zagrożenia, ale przede wszystkim za

zapewnienie bezpieczeństwa pracownikom i innym użytkownikom podległych Mu obiektów, pomieszczeń w obliczu pożaru lub innego zagrożenia.

Dlatego też podstawowym celem „Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego” jest ustalenie wymagań przeciwpożarowych w zakresie organizacyjnym, technicznym i porządkowym oraz innych, które muszą być zachowane w czasie eksploatacji pomieszczeń budynku.

Do zapoznania się z instrukcją oraz przestrzegania ustaleń w niej zawartych bezwzględnie zobowiązani są wszyscy pracownicy zatrudnieni w obiekcie, ponieważ problemy związane z pożarami budynków użyteczności publicznej wywołane są i dotyczą ludzi przebywających w tym obiekcie. Osobami przebywającymi w przedmiotowych pomieszczeniach mogą być ludzie różnie reagujący w przypadku zagrożenia znajdując się dodatkowo w nieznanych im pomieszczeniach.

Pracownicy omawianych pomieszczeń budynku znający swe środowisko, stanowiący zorganizowaną zbiorowość i mający warunki do doskonałego poznania obiektu poszerzone o znajomość zasad działania i postępowania w przypadku powstania pożaru (w oparciu o Instrukcję), zapewnią sprawne przeprowadzenie akcji ratowniczej oraz zminimalizowanie skutków ewentualnego pożaru.

Postanowienia zawarte w instrukcji nie naruszają przepisów szczegółowych dotyczących ochrony przeciwpożarowej oraz innych przepisów i aktów normatywnych.

2. Cel opracowania

2.1. Przedmiot opracowania

Przedmiotem opracowania jest Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego dla budynku Urzędu Miejskiego w Pyrzycach przy Placu Ratuszowym 1, gmina Pyrzyce powiat pyrzycki, województwo zachodniopomorskie.

2.2. Zakres opracowania

- a) warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego, magazynowania (składowania) i warunków technicznych obiektu, w tym zagrożenia wybuchem;
- b) określenie wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądowi technicznemu i czynnościom konserwacyjnym;
- c) sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia;
- d) sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, jeżeli takie prace są przewidywane;
- e) warunki i organizacje ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania;
- f) sposoby zapoznania użytkowników obiektu, w tym zatrudnionych pracowników, z przepisami przeciwpożarowymi oraz treścią przedmiotowej instrukcji;
- g) zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących ich stałymi użytkownikami;
- h) plany obiektów, obejmujące także ich usytuowanie, oraz terenu przyległego, z uwzględnieniem graficznych danych;
- i) wskazanie osób lub podmiotów opracowujących instrukcję.

2.3 Podstawa opracowania

Opracowanie wykonano na podstawie i zgodnie z zapisami § 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r. Nr 109, poz. 719 ze zm.).

2.4. Osoby, podmioty opracowujące „Instrukcję Bezpieczeństwa Pożarowego”

„Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego” dla budynku **Urzędu Miejskiego w Pyrzycach Plac Ratuszowy 1, 74-200 Pyrzyce**. została opracowana przez osobę posiadającą odpowiednie kwalifikacje wynikające z art. 4 pkt. 2 ustawy o ochronie przeciwpożarowej – **mgr inż. Mariusz Zarzycki F. U. H. MAR-POŻ, ul. Sienkiewicza 15, 74-200 Pyrzyce**.

2.5. Zasady aktualizacji „Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego”.

„Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego” dla budynku **Urzędu Miejskiego w Pyrzycach Plac Ratuszowy 1, 74-200 Pyrzyce**. jest poddawana okresowej aktualizacji, **co najmniej raz na dwa lata**, a także po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu lub procesu technologicznego, które wpływają na zmianę warunków ochrony

przeciwpożarowej (np. po przeprowadzeniu prac budowlanych, instalacyjnych, montażowych lub zmianie funkcji pomieszczeń w budynku czy przepisów).

Aktualizacja może być wykonywana przez osobę posiadającą odpowiednie kwalifikacje wynikające z art. 4 pkt.2 ustawy o ochronie przeciwpożarowej.

Przedmiotowe zmiany dokonuje **Burmistrz Gminy Pyrzyce** w uzgodnieniu z osobą posiadającą odpowiednie kwalifikacje jw., dokonując odpowiedniego wpisu w **KARCIE AKTUALIZACJI INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO**, która stanowi część niniejszego opracowania.

UWAGA:

Zmiany dotyczące np. uregulowań wewnętrznych, zmiany struktury organizacyjnej jednostki organizacyjnej, danych teleadresowych, ilości osób zatrudnionych, godzin pracy pracowników itp. nie mające wpływu na warunki ochrony przeciwpożarowej i nie zmieniających jej organizacji, nie wymagają aktualizacji dokumentu przez osoby posiadające kwalifikacje wynikające z art. 4 pkt.2 ustawy o ochronie przeciwpożarowej.

2.6. Wykluczenia

„Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego” dla budynku **Urzędu Miejskiego w Pyrzycach, Plac Ratuszowy 1, 74-200 Pyrzyce**, *nie stanowi analizy i oceny technicznego stanu ochrony przeciwpożarowej opisywanego obiektu i terenu do niego przyległego, ani żadnej jego części pod kątem zgodności z obecnie obowiązującymi przepisami ochrony przeciwpożarowej.*

Przedmiotowa instrukcja nie zawiera zapisów stwierdzających zgodności lub niezgodności występujących rozwiązań techniczno-budowlanych, instalacyjnych i innych z obecnie stawianymi wymaganiami dla tego rodzaju budynków – zasada ogólna przyjęta w instrukcji.

Celom analizy i oceny stanu ochrony przeciwpożarowej obiektów, w tym budynków i ich części, służą inne opracowania nie wchodzące w zakres niniejszej instrukcji.

3. Warunki ochrony przeciwpożarowej wynikające z przeznaczenia, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego, magazynowania i warunków technicznych obiektu, w tym zagrożenia wybuchem

3.1. Lokalizacja

Budynek Urzędu Miejskiego w Pyrzycach położony jest na działce o nr ewidencyjny gruntu 157/6 obręb 08 Pyrzyce przy Placu Ratuszowym 1, 74-200 Pyrzyce, gmina Pyrzyce, powiat pyrzycki, województwo zachodniopomorskie.

3.2. Charakterystyka budynku

Budynek użyteczności publicznej (administracyjno-biurowy), w którym siedzibę mają władze samorządowe tj. władze Miasta i Gminy Pyrzyce oraz poszczególne wydziały (tj. biura pracowników Urzędu) służące mieszkańcom i gościom Gminy Pyrzyce we wszystkich dotyczących ich sprawach tj.: administracyjnych, gospodarczych, życiowych objętych zakresem zadań Urzędu Miejskiego.

Budynek o trzech kondygnacjach nadziemnych wraz ze strychem i jednej podziemnej.

Na parterze usytuowane są pomieszczenia administracyjno – biurowe: Ośrodek Pomocy Społecznej, architekt, kancelaria adwokacka, Polski Związek Emerytów i Rencistów, doradztwo AG, Polski Związek Niewidomych, TUW, HDI, EM-BUS, biuro rachunkowe, biuro podróży, agencja reklamowa.

Konstrukcja budynku:

- **Fundamenty** – z kamienia i cegły, segment środkowy – wylewane żelbetowe
- **Ściany piwniczne** – murowane (grubość 55,95cm) z cegieł ceramicznych
- **Sklepienia** – nad piwnicami w segmentach wschodnim i południowo-zachodnim wykonano w technologii archaicznej o ustroju kolebowym datowane na XV-XVII wiek.
- **Ściany nadziemia** – murowane o różnej grubości: 2,5 /2,0/ 0,5cm
- **Stropy** – prefabrykowane DMS – 3
- **Schody** – żelbetowe wylewane na budowie
- **Konstrukcja dachu** – drewniana wielopłociowa o ustroju wiązarów koźłowych trójkątnych z dwoma pochyłymi stolcami i kleszczami obejmującymi krokwie i stolce
- **Dachy** – wysokie kopertowe na poszczególnych elementach
- **Dach** – pokryty dachówką ceramiczną karpiówką, układany w koronkę z 14 lukarnami,
- **Obróbki blacharskie** – z blachy ocynk
- **Stolarka** – okienna i drzwiowa drewniana, okna skrzynkowe, drzwi płycinowe
- **Tynki wewnętrzne** – cementowo- wapienne, malowane farbami emulsyjnymi
- **Ściany w sanitariatach** – glazura ,na posadzkach GRES
- **Posadzki** – w gabinetach burmistrza, świetlicy Urzędu Stanu Cywilnego – wykładzina, pozostałe pomieszczenia – płytki PCV i wykładzina,
- **Tynki** – zewnętrzne cementowo – wapienne nakrapiane z profilowanym gzymsem i podokiennikami z nadprożami w formie łuków odcinkowych.

3.3. Parametry budynku

- długość - 66,50m
- szerokość - 33,40m
- wysokość - 16,75m
- powierzchnia zabudowy - 1010,00 m²,
- powierzchnia użytkowa - 3804,64 m²,
- kubatura budynku - 15810,52 m³,
- ilość kondygnacji nadziemnych - 3 + strych,
- ilość kondygnacji podziemnych - 1.
- piwnica – 472,40 m²
- parter – 431,77 m²
- I piętro – 552,63 m²
- II piętro – 627,30 m²
- strych – 938,22 m²
- pow. komunikacji – 782,32 m²

3.4. Charakterystyka pożarowa budynku.

Budynek Urzędu Miejskiego w Pyrzycach przy Placu Ratuszowym 1, 74-200 Pyrzyce, to obiekt użyteczności publicznej.

Podział obiektu na strefy pożarowe:

Budynek użyteczności publicznej, został zaliczony do kategorii zagrożenia ludzi ZL III, stanowiący jedną strefę pożarową.

Liczba stałych użytkowników w budynku: ok. 90 osób (pracowników Urzędu), dodatkowo przewiduje się że w budynku może przebywać do 50 interesantów

Maksymalna gęstość obciążenia ogniowego dla pomieszczeń zaliczonych do kategorii produkcyjno-magazynowych (PM) : $Q \leq 500 \text{ MJ/m}^2$.

Uwaga:

Do grupy określanej „PM” (produkcyjne i magazynowe) zalicza się również następujące pomieszczenia: garaże, hydrofornie, kotłownie, węzły ciepłownicze, rozdzielnie elektryczne, stacje transformatorowe, centrale telefoniczne, serwerownie oraz inne o podobnym przeznaczeniu.

Klasyfikacja pożarowa:

1. Wymagana klasa odporności pożarowej dla budynku Urzędu Miejskiego w Pyrzycach to: „B” (zgodnie z § 212 ust. 3 podstawa prawna [3]).

Dopuszczalna wielkość strefy pożarowej dla tego obiektu wynosi 5000 m² (zgodnie z § 227 ust. 1 podstawa prawna [3]).

Klasa odporności pożarowej obiektu:

Oznaczenia w tabeli:

R- nośność ogniowa (w minutach), określona zgodnie z Polską Normą dotyczącą zasad ustalania klas odporności ogniowej elementów budynku,

E – szczelność ogniowa (w minutach), określona jw.,

I – izolacyjność ogniowa (w minutach), określona jw.,

(-) – nie stawia się wymagań.

Wymagane klasy odporności ogniowej elementów budynku odpowiednio do jego klasy odporności pożarowej:

Klasa odporności pożarowej budynku	Klasa odporności ogniowej elementów budynku:					
	Główna konstrukcja nośna	Konstrukcja dachu	Strop	Ściana zewnętrzna	Ściana wewnętrzna	Przekrycie dachu
„B”	R120	R30	REI60	EI60	EI30	RE30

W budynku nie ma pomieszczeń ani stref zagrożenia wybuchem.

Budynki w bezpośrednim sąsiedztwie należące do Urzędu Miejskiego w Pyrzycach

Budynek A- gospodarczo – garażowy z archiwum na piętrze

Budynek B - gospodarczo – garażowy z archiwum na piętrze

Drogi pożarowe:

Dojazd do obiektu Urzędu Miejskiego w Pyrzycach ulicą Kilińskiego lub 1-go Maja. (częściowo może spełniać warunki dla drogi pożarowej).

Jednostka Ratowniczo Gaśnicza Państwowej Straży Pożarnej znajduje się w odległości 750m od budynku Urzędu Miejskiego.

Dojazd od strony ul. 1-go Maja

Dojazd od strony ul. Kilińskiego

Dojazd od strony parkingu na Placu Ratuszowym

Zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożaru:

stanowi miejska sieć wodociągowa tj. hydranty podziemne DN80 przy ul. Kilińskiego w odległości 14 m od budynku zlokalizowany przy parkingu USC naprzeciw bramy wjazdowej na podwórze Urzędu Miejskiego.

Hydrant podziemny DN80 od ul. Kilińskiego

3.5. Potencjalne źródła powstania pożaru i drogi jego rozprzestrzeniania.

Źródła powstawania pożaru

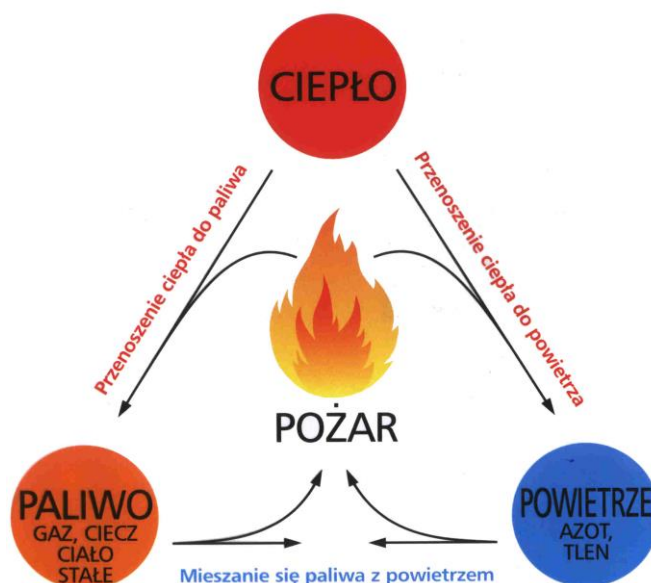
Aby skutecznie zapobiegać powstawaniu pożaru i zagrożeniu pożarem, należy znać mechanizm jego powstawania i rozprzestrzeniania się.

Warunkami niezbędnymi do zaistnienia procesu palenia, który jest procesem fizykochemicznym polegającym na reakcji łączenia się materiału palnego z tlenem z powietrza. Reakcji tej (zjawisku pożaru) towarzyszy wzrost temperatury, wydzielanie się ciepła, świecenia w postaci płomieni lub żaru, a także wydzielanie się produktów spalania w postaci dymu.

Tak więc, aby doszło do zaistnienia zjawiska pożaru muszą być spełnione trzy podstawowe warunki jednocześnie, a mianowicie:

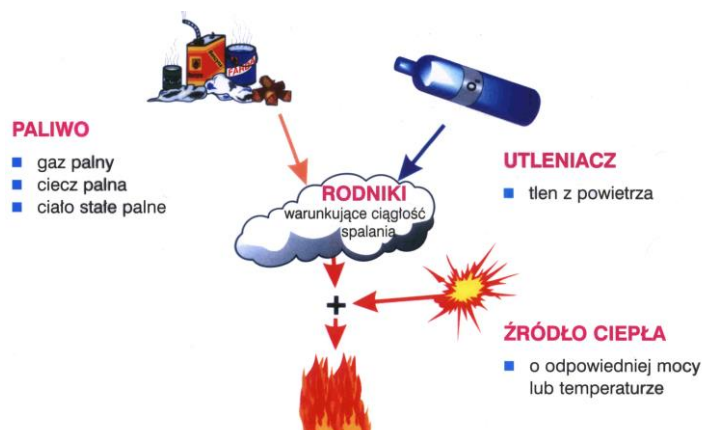
- ♦ **tlen (który występuje w przyrodzie, a w przyrodzie stanowi ok. 21 % jego objętości),**
- ♦ **materiał palny (paliwo, gaz ciecz, ciało stałe),**
- ♦ **źródło zapłonu, którym może być każde źródło ciepła, czy też bodziec energetyczny.**

Układ tych trzech zjawisk nazywany jest powszechnie układem palnym lub trójkątem ognia, który można zilustrować następująco:

Biorąc powyższy układ pod uwagę można powiedzieć, że zapobieganie możliwości powstania bądź rozprzestrzeniania się pożaru, a także jego likwidacji polega na **usunięciu (wyeliminowaniu) z układu jednego z trzech czynników.**

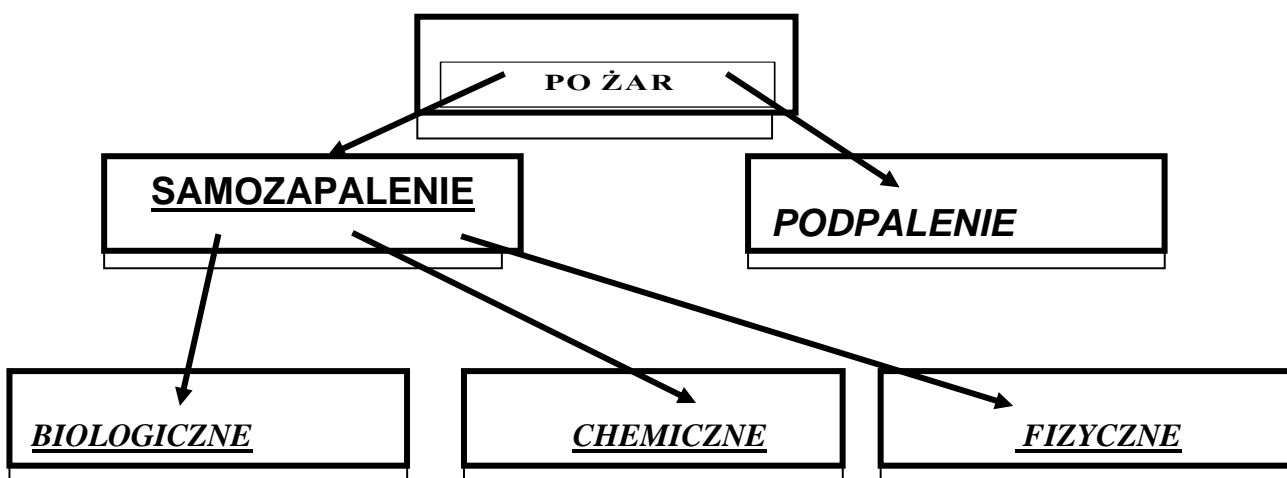
Czynnikiem wywołującym zapalenie jest energia cieplna powstająca w różnych procesach fizycznych i chemicznych jak np. tarcie, uderzanie, promieniowanie cieplne, przepływ prądu elektrycznego, reakcje chemiczne z wydzielaniem ciepła, itp.

Biorąc pod uwagę powyższe przyczyny powstawania pożarów można podzielić na dwie zasadnicze grupy ze względu na źródło:

- ◆ **podpalenia**, których skutkiem są pożary powstałe w wyniku bezpośredniego działania człowieka,
- ◆ **samozapalenia**, których skutkiem są pożary powstałe w wyniku procesów fizykochemicznych (często nie kontrolowanych przez człowieka).

Klasyfikacje taką można zobrazować następującym schematem:

Źródłem zapłonu może być każdy impuls energetyczny o temperaturze powyżej 500 °C. Źródła zapłonu można sklasyfikować według następujących grup:

- ◆ otwarty płomień,
- ◆ gorące i żarzące się przedmioty,
- ◆ ciepło tarcia,
- ◆ ciepło reakcji chemicznych,
- ◆ iskry różnego pochodzenia.

Źródła zapalenia w zależności od czynnika inicjującego proces spalania mogą być **wewnętrzne i zewnętrzne.**

Źródła wewnętrzne to te, w których materiał palny samoistnie podwyższa swój poziom energetyczny (temperaturę) aż do momentu zaistnienia procesu spalania.

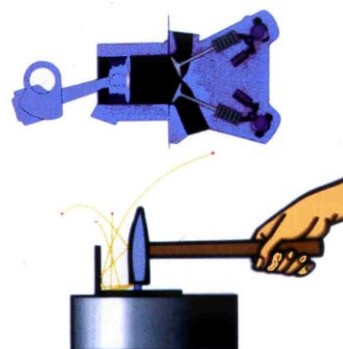
Źródła zewnętrzne to te, w których czynnik inicjujący proces spalania nie pochodzi od danego materiału ani nie jest z nim w żaden sposób związany aż do punktu zapalenia. Przykładem takiego zewnętrznego źródła zapalenia może być np. otwarty ogień (ognisko, płomień palnika, zapalona zapałka, itp.). Bardzo małe cząstki takich materiałów jak papier, zazwyczaj spalają się całkowicie, zanim opadną. Jednak w nielicznych przypadkach mogą bez udziału wiatru przenosić się na odległość nawet do 6 m, a małe fragmenty drewna, które pala się dłużej, mogą być przenoszone nawet do 12 m.

Innym przykładem mogą być iskry powstające podczas uderzania części metalowych o beton, kamień, metalu o metal a także powstające podczas szlifowania, cięcia. Są to bardzo małe fragmenty palącego się lub żarzącego stałego materiału palnego. Iskry mogą być przyczyną zapalenia gazów, par cieczonej palnych oraz materiałów stałych. Powstawanie iskierek jest szczególnie niebezpieczne w atmosferze łatwo zapalnych pyłów, par i gazów.

Natomiast iskry pochodzące z cięcia metali są zdolne zapalić materiał palny w promieniu 6-8 m.

Innym przykładem iskrzenia jest zjawisko powstające w instalacjach elektrycznych, np.:

- instalacja jest niewłaściwie wykonana,

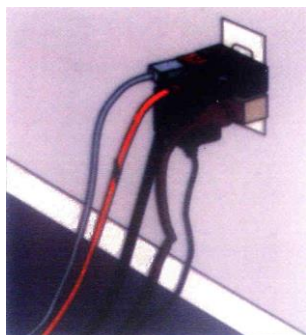
Kruchej izolacji

- instalacja jest przeciążona, w efekcie podłączenia odbiorników o zbyt dużej mocy lub podłączenia zbyt dużej liczby odbiorników do jednego obwodu elektrycznego,
- przewody instalacji są uszkodzone,
- izolacja przewodów elektrycznych jest uszkodzona lub przemoknięta,
- przewody instalacji elektrycznej oraz osprzęt znajdują się na materiale palnym lub w jego bezpośrednim sąsiedztwie,
- używania urządzeń i maszyn elektrycznych wykazujących usterki techniczne,
- urządzenia elektryczne zasilane są za pomocą prowizorycznych połączeń,

Obluzowanego połączenia

Innym przykładem isker jako zewnętrznego źródła zapalania są ładunki elektryczności statycznej, które występują niemal wszędzie np.

- przelewaniu, mieszaniu cieczy,
- rozwijaniu papieru, folii i tkanin,
- przecieraniu, przesiewaniu, mieleniu, ciał stałych i pyłów,
- przy przepływie i rozpylaniu cieczy lub ciał stałych rozdrobionych (np. rozpylanie benzyny lub oleju opałowego lub transporcie pneumatycznym pyłów i trocin).

Wyładowania elektryczności statycznej są szczególnie niebezpieczne w atmosferze mieszanin par, gazów i pyłów, które z powietrzem tworzą mieszaninę wybuchową.

Wyładowania atmosferyczne, nazywane popularnie piorunami, też są źródłem pożarów. W swojej istocie wyładowanie atmosferyczne nie różni się od iskry elektrycznej, jest jednak nieporównywalnie ze względu na nagromadzony duży ładunek elektryczności statycznej. Natężenie prądu elektrycznego w wyładowaniu atmosferycznym dochodzi do 250.000 Amper, a ciało wytworzone przepływem prądu przez dany przedmiot jest wystarczające do jego zapalenia.

Najczęściej i najgroźniejszą przyczyną powstawania pożarów są **niedopałki papierosów**. Około 10 % ogólnej liczby pożarów ma swoją przyczynę w porzuconych niedopałkach papierosów, którego średnia temperatura żaru wynosi ok. 565 °C. Taka temperatura może spowodować zapalenie wielu materiałów palnych. Na skutek porzuconego niedopałka papierosa w obecności niektórych materiałów palnych:

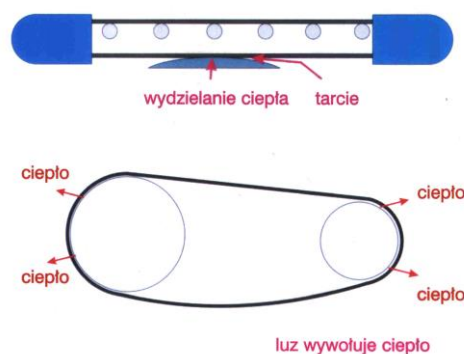
- ◆ trociny tlą się od 2 do 3 godzin, po czym następuje zapalenie płomieniem,
- ◆ wióry drewniane zapalają się płomieniem po upływie 1-2 godzin,
- ◆ tkaniny z włókien naturalnych zapalają się po upływie ok. 45-50 minut, a z włókien sztucznych topią się,
- ◆ zawartość kosza na śmieci zapala się w czasie ok. od 5 do 60 minut,

Niedopałki papierosów stanowią niewielkie źródło ciepła i aby wywołały zapalenie materiał palny musi być nagromadzony w odpowiedniej ilości, a sam proces zapalenia musi mieć również odpowiednie warunki.

Przyczyną pożaru jest nieostrożne obchodzenie się z ogniem otwartym jak np. płomień świecy, zapałki, odpryski spawalnicze, żarzący się węgiel drzewny itp.

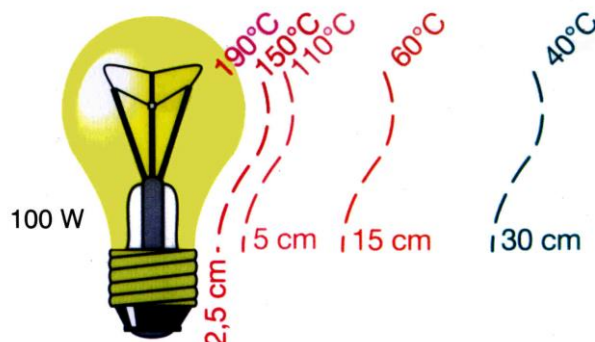
Innym kolejnym przykładem źródłem zapalenia, które może być przyczyną wielu pożarów jest tarcie, występujące podczas przesuwania się jednego przedmiotu po drugim. Tarcie dwóch powierzchni o siebie powoduje wytwarzanie się ciepła, które może rozgrzać je do wysokich temperatur a jest tego przyczyną nienależyta konserwacja sprzętu mechanicznego i możliwości zatarcia się łożysk i zapalenia pasów transmisyjnych. Powstające pyły lub znajdujące się w strefie tarcia mogą ulec zapaleniu.

3.6. Potencjalne źródła powstania pożaru

Możliwość powstania pożaru jest bezpośrednio związana z następującymi działaniami, zaniedbaniami, brakami i usterkami:

1. Zbrodniczym podpaleniem,
2. Nieostrożnością osób przebywających w obiekcie na którą składają się:
 - pozostawienia bez nadzoru włączonych urządzeń elektrycznych a w szczególności tych, które w normalnych warunkach są nagrzewane oraz takich jak grzałki, czajniki, tostery, itp.
 - nie utrzymywanie w pomieszczeniach porządku i czystości oraz nagromadzenie odpadów technologicznych (pyłów, trocin, itp.),
 - zaproszenia ognia spowodowanego pozostawieniem żarzących się papierosów w sąsiedztwie materiałów palnych, nieprzestrzeganie przez pracowników zakazu palenia i używania otwartego ognia,
 - pozostawienie otwartego ognia (świeca, lampa, itp.) na podłożu palnym lub w sąsiedztwie materiałów palnych,
 - nieprzestrzegania obowiązku okresowego czyszczenia urządzeń wentylacyjno-odpylających,
 - prowadzenia bez należytej ostrożności prac konserwacyjno-remontowych z użyciem palników i urządzeń powodujących iskrzenie,
 - wady oraz brak prawidłowej konserwacji instalacji odprowadzających spaliny,
 - ustawianie urządzeń, których powierzchnie grzejne nagrzewają się do temperatury powyżej 100 °C w odległości mniejszej niż 0,5 m od materiałów palnych,

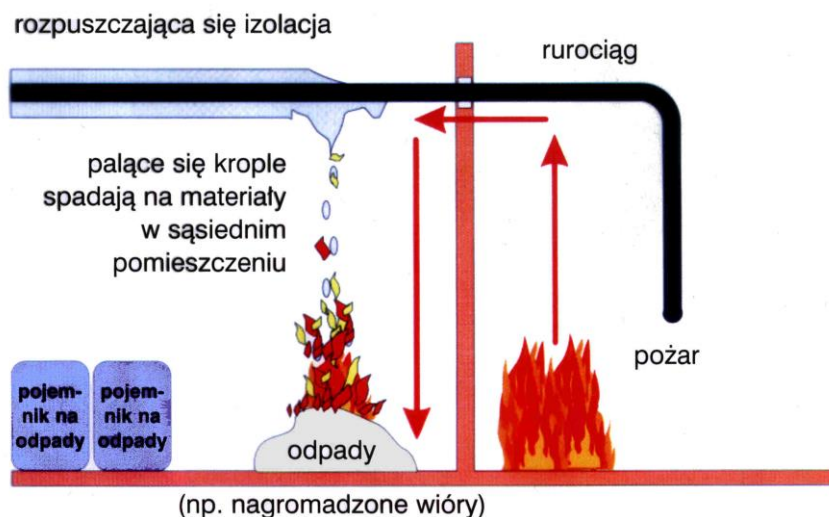
- lekceważenie postanowień instrukcji i wykonywanie na terenie budynku czynności mogących spowodować pożar.
3. Wadami i usterkami instalacji elektrycznej, szczególnie w przypadkach, gdy:
 - instalacja jest niewłaściwie wykonana,
 - instalacja jest przeciążona, w efekcie podłączenia odbiorników o zbyt dużej mocy lub podłączenia zbyt dużej liczby odbiorników do jednego obwodu elektrycznego,
 - przewody instalacji są uszkodzone,
 - izolacja przewodów elektrycznych jest uszkodzona lub przemoknięta,
 - przewody instalacji elektrycznej oraz osprzęt znajdują się na materiale palnym lub w jego bezpośrednim sąsiedztwie,
 - wykonywane są naprawy instalacji przez osoby nie posiadające wymaganych w tym zakresie uprawnień,
 - używania urządzeń i maszyn elektrycznych wykazujących usterki techniczne,
 - stosuje się nie oryginalne elementy czy osprzętu,
 - urządzenia elektryczne zasilane są za pomocą prowizorycznych połączeń,

- nie usuwa się usterek instalacji stwierdzonych podczas badań i pomiarów,
 - brak okresowej i bieżącej konserwacji.
4. Wady i usterki instalacji odgromowej, szczególnie w przypadkach gdy:
- brak ciągłości połączeń zwodów i przewodów instalacji odgromowej,
 - przewody i zwody instalacji występują w sąsiedztwie materiałów palnych,
 - nie usuwa się usterek instalacji stwierdzonych podczas badań i pomiarów,
 - brak okresowej i bieżącej konserwacji.

3.7. Przyczyny rozprzestrzeniania się pożaru.

Możliwość rozprzestrzeniania się ewentualnego pożaru w budynku może wynikać z następujących okoliczności:

1. Nagromadzenia znacznych ilości materiałów łatwo zapalnych,
2. Drewniana konstrukcja budynku nie zabezpieczona środkami ogniochronnymi oraz palny wystrój w pomieszczeniach biurowych,
3. Palna izolacja przewodów elektrycznych,
4. Palne elementy instalacji technologicznych,
5. Nieporządek na stanowisku pracy oraz nieprawidłowy dozór obiektów,
6. Ewentualnego braku lub nieprawidłowego rozmieszczenia etatowych ilości podręcznego sprzętu,
7. Niesprawności podręcznego sprzętu gaśniczego lub nieumiejętność użycia podręcznego sprzętu gaśniczego,
8. Opóźnionego zaalarmowania Państwowej Straży Pożarnej, będącego następstwem:
 - ewentualnych utrudnień w dostępie do aparatu telefonicznego,
 - prowadzenia nieudanej akcji gaśniczej przy użyciu podręcznego sprzętu gaśniczego (przecenienia swoich możliwości) bez równoczesnego poinformowania Straży Pożarnej,
 - braku znajomości zasad alarmowania służb ratowniczych,
9. Opóźnionego podjęcia działań zmierzających do likwidacji źródła pożaru w zarodku, będącego efektem:
 - braku koordynacji działań lub nieprawidłowego zachowania się,
 - braku umiejętności obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego,
10. Opóźnienie przystąpienia do akcji jednostek Straży Pożarnej będącego następstwem:
 - nieprecyzyjnego określenia przez osobę zgłaszającą adresu obiektu w którym powstał pożar,
11. Utrudnionych warunków prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych, będących następstwem:
 - braku efektywnej pomocy w prowadzeniu działań ratowniczych,
 - niedostateczne zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożaru.
12. Ponadto na szybkość rozprzestrzeniania się pożaru mogą mieć wpływ:
 - brak przestrzegania postanowień instrukcji, regulaminów i przepisów z zakresu ochrony przeciwpożarowej obowiązujących w obiekcie,

3.8. Obowiązujące zakazy i nakazy na terenie obiektu.

Do podstawowych obowiązków wszystkich pracowników należy zapobieganie możliwości powstania pożaru. W tym celu konieczne jest przestrzeganie przepisów przeciwpożarowych i postanowień zawartych w instrukcji.

Na terenie obiektu i na terenie przyległym do niego **zabronione** jest wykonywanie czynności, które mogą spowodować pożar, jego rozprzestrzenienie się, utrudnienie prowadzenia działania ratowniczego lub ewakuacji, a w szczególności:

- używanie otwartego ognia, palenie tytoniu i stosowanie innych czynników mogących zainicjować pożar występujących materiałów palnych, szczególną uwagę należy zwrócić na zakaz palenia tytoniu,
- garażowania pojazdów silnikowych (wózki widłowe, itp.) w innym pomieszczeniu niż garaż, jeżeli nie opróżniono zbiornika paliwa i nie odłączono od pojazdu akumulatora,
- rozgrzewanie za pomocą otwartego ognia smoły i innych materiałów w odległości mniejszej niż 5 m od obiektu oraz wykonywanie tych czynności na dachu,
- przechowywanie materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m od:
 - urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temp. przekraczającej 100°C,
 - linii kablowych o napięciu 1 kV, przewodów uziemiających oraz odprowadzających instalacji odgromowej,
- użytkowanie elektrycznych urządzeń ogrzewczych ustawionych bezpośrednio na podłożu palnym, z wyjątkiem urządzeń eksploatowanych zgodnie z warunkami określonymi przez producenta,
- stosowanie na osłony punktów oświetleniowych materiałów palnych,
- instalowanie opraw oświetleniowych oraz osprzętu instalacji elektrycznych, jak: wyłączniki, przełączniki, gniazda wtyczkowe, bezpośrednio na podłożu palnym, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem,
- składowanie materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących celom ewakuacji,

- ustawianie na drogach i wyjściach ewakuacyjnych, korytarzach, przejściach jakichkolwiek przedmiotów utrudniających ewakuację zmniejszając szerokość przejścia,
- zamykanie drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie,
- uniemożliwienie lub ograniczenie dostępu do: podręcznego sprzętu gaśniczego, szafek hydrantowych, wyjść ewakuacyjnych, wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego,
- zakaz wstępu do pomieszczeń rozdzielni prądu, oprócz osób posiadających uprawnienia w zakresie obsługi i konserwacji urządzeń elektrycznych średniego napięcia,
- ograniczania i blokowania dojazdu do obiektu dla Straży Pożarnej,

UWAGA:

Osoby zmykające pomieszczenia na noc zobowiązane są:

- ◆ dokładnie sprawdzić czy nie został zaproszony ogień,
- ◆ wyłączyć wszystkie urządzenia elektryczne, które nie są przeznaczone do pracy w systemie ciągłym.

3.9. Budynek wyposażony jest w następujące instalacje użytkowe:

- c.o. – (zasilanie z geotermi),
- c.u.w. (cieplej wody użytkowej),
- elektryczna,
- piorunochronna
- komputerowa
- kanalizacja sanitarna,
- instalacja zimnej wody użytkowej,
- wentylacja grawitacyjna,

Wskazania przeciwpożarowe w odniesieniu do urządzeń elektrycznych.

1. Instalacje i urządzenia elektroenergetyczne, będące wyposażeniem obiektu, powinny pod względem bezpieczeństwa pożarowego odpowiadać warunkom technicznym określonych w Polskich Normach oraz w przepisach szczegółowych.
2. Instalacje i urządzenia elektryczne należy użytkować i utrzymywać w stanie zgodnym z warunkami technicznymi i wymaganiami ustalonymi przez producenta, a w szczególności należy poddawać szczegółowej kontroli i konserwacji **co najmniej raz na 5 lat**, w zakresie stanu sprawności połączeń, osprzętu, zabezpieczeń i środków ochrony od porażeń oraz w zakresie oporności izolacji przewodów oraz uziemień instalacji i aparatów.
3. Podstawowe wskazania przeciwpożarowe w odniesieniu do instalacji i urządzeń elektrycznych:
 - a) obiekty zagrożone wybuchem oraz inne obiekty o kubaturze **przekraczające 1000 m³**, należy wyposażyć w **przeciwpożarowe wyłączniki prądu**, które powinny być umieszczane w pobliżu głównego wejścia do obiektu lub głównego przyłącza sieciowego i odpowiednio oznakowane,
 - b) aby nie dopuścić do nadmiernego nagrzewania przewodów i palenia izolacji, należy dobrać przekrój przewodu elektrycznego odpowiednio do obciążenia,
 - c) w zależności od warunków przewody powinny być odporne na uszkodzenia mechaniczne, podwyższoną temperaturę, zawilgocenia, wyziewy chemiczne itp.,
 - d) każdy przewód doprowadzający prąd do odbiornika powinien być zabezpieczony odpowiednimi bezpiecznikami w głównej tablicy rozdzielczej, w tablicy licznikowej oraz w samych odbiornikach energii elektrycznej,
 - e) w miejsce uszkodzonego bezpiecznika topikowego należy każdorazowo założyć nowy bezpiecznik,
 - f) na przewodach nawet ułożonych w rurkach izolacyjnych, nie wolno nic wieszać, opierać drabin ani przygniatać ciężkimi przedmiotami,
 - g) nie należy używać przewodów elektrycznych z uszkodzoną izolacją,
 - h) nie należy używać przenośnych punktów świetlnych w pomieszczeniach produkcyjnych, magazynowych, warsztatowych bez klosza ochronnego,
 - i) przerwanego przewodu elektrycznego nie można łączyć przez zwykłe skręcenie końców drutów, muszą być one lutowane, albo połączone za pomocą zacisków, skuwek lub w inny technicznie dozwolony sposób; miejsce połączenia musi być zaizolowane odpowiednio do izolacji przewodu,
 - j) sznurów do punktów świetlnych oraz innych odbiorników przenośnych nie wolno układać pod palnymi wykładzinami oraz na drogach i przejściach bez specjalnych osłon zabezpieczających przed zgnieceniem,
 - k) punkty oświetleniowe wewnątrz budynku powinny być zakończone łączem świecznikowym oraz haczykiem do zawieszania, lampa nie może wisieć na przewodzie elektrycznym,
 - l) w pomieszczeniach, gdzie mogą występować pary cieczy łatwo zapalnych lub gazy palne, nie wolno instalować gniazd wtykowych i wyłączników, cała instalacja musi być wykonana w wykonaniu przeciwwybuchowym,
4. Wszelkiego typu prace konserwacyjno-remontowe oraz naprawcze przy instalacjach i urządzeniach elektroenergetycznych mogą prowadzić jedynie elektrycy posiadający stosowne uprawnienia i kwalifikacje zawodowe.

Wskazania przeciwpożarowe w stosunku do instalacji piorunochronnych.

1. Co roku przed okresem burz wiosennych, lecz nie później niż do 15 kwietnia, wszystkie instalacje piorunochronne chroniące obiekty przed skutkami wyładowań atmosferycznych należy poddać oględzinom celem sprawdzenia, czy nie nastąpiło:
 - a) zerwanie lub obluzowanie linki zwodu i położenie się jej na kalenicy lub połaci dachu,
 - b) obluzowanie lub zerwanie śrub w uchwytach lub złączach,
 - c) skorodowanie zarówno zwodów jak i uziomów.
2. Należy prowadzić okresowe badania instalacji piorunochronnych w zakresie pomiarów oporności uziomów - nie rzadziej niż co 5 lat.

Wskazania przeciwpożarowe dotyczące przewodów kominowych (dymowych, spalinowych, wentylacyjnych).

Zgodnie z art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz.U.2016 poz. 290 ze zm.) kontrola okresowa przewodów kominowych powinna być przeprowadzona **co najmniej raz w roku**. Zgodnie z §4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia MSWiA w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków zakazane jest użytkowanie instalacji niepoddawanych okresowym kontrolom, o zakresie i częstotliwości wynikających z przepisów prawa budowlanego, jeżeli może się to przyczynić do powstania pożaru, wybuchu lub rozprzestrzenienia ognia.

Zgodnie z § 34 ust. 1 pkt. 1 i 3 rozporządzenia MSWiA z 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r., Nr 109, poz. 719 ze zm.) – zwane dalej rozporządzeniem MSWiA w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, w obiektach lub ich częściach, w których odbywa się proces spalania paliwa stałego, ciekłego lub gazowego, usuwa się zanieczyszczenia z przewodów dymowych i spalinowych w okresie ich użytkowania tj.:

- od palenisk zakładów zbiorowego żywienia i usług gastronomicznych - co najmniej raz w miesiącu, jeżeli przepisy miejscowe nie stanowią inaczej,
- od palenisk opalanych paliwem stałym nie wymienionych wyżej - co najmniej raz na 3 miesiące,
- od palenisk opalanych **paliwem** płynnym i **gazowym** nie wymienionych wyżej - **co najmniej raz na 6 miesięcy**.

Natomiast zgodnie z § 34 ust. 2 rozporządzenia MSWiA z 7 czerwca 2010 r. jw. w obiektach lub ich częściach, w których odbywa się proces spalania **paliwa** stałego, ciekłego lub **gazowego**, usuwa się zanieczyszczenia z przewodów wentylacyjnych **co najmniej raz w roku**, jeżeli większa częstotliwość nie wynika z warunków użytkowych.

4. Wyposażenie w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice

4.1. Wymagane urządzenia przeciwpożarowe:

- Przeciwpożarowy wyłącznik prądu,
- Awaryjne oświetlenie ewakuacyjne na drogach ewakuacyjnych (korytarze) oświetlonych wyłącznie światłem sztucznym (korytarze bez okien),
- Hydranty wewnętrzne DN25.
- Urządzenie do usuwania dymu z klatki schodowej.

4.2. Budynek wyposażony jest w następujące urządzenia przeciwpożarowe:

- Przeciwpożarowy wyłącznik prądu wyłączający zasilanie budynku Urzędu Miejskiego w Pyrzycach zamontowano w pobliżu głównych drzwi wejściowych do budynku.

Przeciwpożarowy Wylącznik Prądu - po lewej stronie głównego wejścia do budynku

- Hydranty wewnętrzne.

Budynek został wyposażony w wewnętrzną sieć hydrantową z zamontowanymi w szafkach hydrantami DN25.

Hydrant wewnętrzny DN25

- Urządzenie do usuwania dymu z klatki schodowej.
Brak urządzenia w budynku.
- Oświetlenie ewakuacyjne
Brak urządzenia w budynku.

4.3. Wyposażenie budynku w gaśnice.

Budynek wyposażony jest w przenośne gaśnice proszkowe GP-6x ABC, oraz w przewoźne gaśnice proszkowe AP-25x ABC (po 3 szt. na parter, 1 i 2 piętro, oraz 1 szt. w piwnicy) co zostało przedstawione w części graficznej.

Zasady rozmieszczenia podręcznego sprzętu gaśniczego.

Odpowiedzialność za stan techniczny gaśnic, stanowiących **wyposażenie obiektów, ponosi właściciel, zarządca lub użytkownik** obiektu. W związku z powyższym, konsekwencje w stosunku do konserwatorów gaśnic, związane ze świadczeniem usług niezgodnie z wymogami ochrony przeciwpożarowej oraz określonymi przez producenta, powinny wynikać z umowy cywilno-prawnej sporządzonej pomiędzy właścicielem, zarządcą lub użytkownikiem obiektu a konserwatorem.

Zgodnie z par.32 ust.1-3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów – wprowadzono obowiązek wyposażania obiektów w takie gaśnice, które spełniają wymagania Polskich Norm wydanych od 1992 r, odpowiedników norm europejskich EN (PN-EN). Dotyczy to nie tylko obiektów nowych, ale także istniejących. O spełnieniu tych wymagań świadczy oznaczenie normy na etykiecie wraz z trwałym oznakowaniem daty produkcji zbiornika – od 1992 r. Inne gaśnice **należy wycofać z eksploatacji**.

Za zgodne z odpowiednikami norm europejskich uważa się gaśnice certyfikowane w CNBOP wg normy PN-92/M-51079 i późniejszych zgodnych z normami europejskimi EN. Najistotniejszym wyróżnikiem zgodności gaśnicy z normami europejskimi jest data produkcji zbiornika. Z uwagi na częste przypadki naklejania etykiet potwierdzających zgodność gaśnicy z normami europejskimi na gaśnice nie spełniające wymagań norm, sprawdzenie zapisów na etykiecie jest niewystarczające.

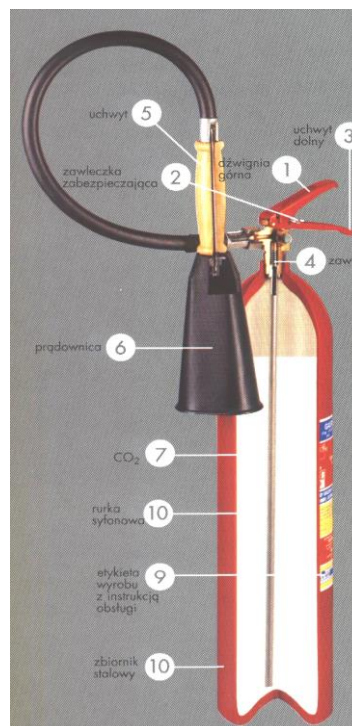
Poniżej podano inne istotne cechy wyróżniające gaśnice zgodnie z normami europejskimi:

- **gaśnice śniegowe:**
- masa całej gaśnicy nie przekracza 20 kg
- aktualne badania UDT zbiornika
- zawór szybkozawierający (zawór z pokrętłem niedopuszczalny)

Gaśnice śniegowe

gaśnica i agregat śniegowy - działanie gaśnicze dwutlenku węgla polega na silnym krótkotrwałym oziębieniu palących się materiałów oraz zmniejszeniu stopnia mieszaniny palnej z tlenem. Znalazły zastosowanie do gaszenia w zarodku pożarów cieczy palnych i substancji topiących się, gazów palnych oraz pożarów instalacji i urządzeń znajdujących się pod napięciem. Ze względu na lekkość śniegu, gaśnic tych nie zaleca się stosować na wolnym powietrzu.

Działanie gaśnicze dwutlenku węgla znajdującego się w gaśnicy śniegowej polega na silnym oziębieniu palących się materiałów oraz zmniejszeniu stopnia nasycenia mieszaniny palnej z tlenem. Ze względu na lekkość śniegu nie zaleca się stosowania gaśnic śniegowych na otwartym terenie, przy silnym wietrze. W takich przypadkach znacznie skuteczniejsze są agregaty śniegowe, dysponujące znacznym zapasem CO₂. Gaśnice i agregaty śniegowe mogą pracować w temperaturach -25 do + 30 ° C.

Zdjęcia gaśnicy śniegowej GS-5x.

URZĄDZENIE GAŚNICZE ŚNIEGOWE 2 kg GSE-2x

Przeznaczenie

Urządzenie gaśnicze zostało stworzone z myślą o gaszeniu urządzeń wrażliwych na pył i zabrudzenia. Specjalnie zaprojektowana dysza eliminuje zjawisko szoku termicznego. Szczególnie polecane dla zabezpieczenia urządzeń elektronicznych, w tym komputerów, rozdzielni i szaf sterowniczych, serwerowni, itp. Urządzenie nie pozostawia śladów użycia środka gaśniczego.

Podstawowe cechy:

- Łatwe i ergonomiczne w obsłudze
- Nie uszkadza elektroniki (wylimowany efekt szoku termicznego)
- Lekka stalowa butla nowej generacji
- Konstrukcja zaworu z bezpiecznikiem umożliwia czasowe przerwanie gaszenia.

Jakość i bezpieczeństwo

Urządzenie stanowi dodatkowe wyposażenie zabezpieczające sprzęt elektroniczny eliminując efekt szoku termicznego wywołanego podaniem schłodzonego dwutlenku węgla (zwykłe gaśnice śniegowe).

Przeznaczenie gaśnicy, jej wielkości oraz sposób jej użycia określony jest również na etykiecie na niej naklejonej.

- gaśnice proszkowe i pianowe:

- zbiorniki trwale oznakowane następującymi znakami: znak producenta, data produkcji, numer kolejny lub partii, ciśnienie próbne, data następnego badania (dotyczy zbiorników o pojemności wodnej 6 litrów i powyżej)
- gaśnice pod stałym ciśnieniem wyposażone we wskaźnik ciśnienia z możliwością przeprowadzenia pomiaru kontrolnego lub gaśnice wyposażone tylko w przyłącze umożliwiające niezależny pomiar ciśnienia w zbiorniku.

Gaśnice proszkowe.

gaśnica i agregat proszkowy - cechuje je wysoka skuteczność gaśnicza proszków, opierająca się przede wszystkim na działaniu (inhibującym) przerywającym chemiczny proces reakcji fizykochemicznej jakim jest spalanie. Nadto działanie proszków polega na wydatnym eliminowaniu dostępu powietrza nad płonąca powierzchnię, a wyrzucana pod dużym ciśnieniem chmura proszku powoduje zdmuchnięcie płomieni. Proszki przeznaczone są do gaszenia pożarów cieczy i gazów palnych oraz urządzeń elektrycznych pod napięciem. Ograniczenie stosowania proszków ma miejsce przede wszystkim w aparaturze i urządzeniach precyzyjnych, ponieważ proszek może spowodować zatarcie elementów ruchomych.

Gaśnice i agregaty proszkowe stosuje się przede wszystkim tam, gdzie zachodzi obawa uszkodzenia materiałów i urządzeń szczególnie cennych, które przy stosowaniu innych środków gaśniczych, a zwłaszcza wody i piany mogą ulec zniszczeniu. Ograniczenie stosowania proszków ma miejsce przede wszystkim w aparaturze i urządzeniach precyzyjnych, ponieważ proszek może spowodować zatarcie elementów ruchomych. Ze względu na wysokie ciśnienie robocze gaśnic i agregatów proszkowych mają one zdolność do zasięgu rzutu strumienia proszku na odległość od 4 do 8 m. dla gaśnic i 12 m dla agregatu proszkowego. Mogą być eksploatowane w temperaturach -25 do + 30 ° C.

Zdjęcia gaśnicy proszkowej - GP-2x BC,

Sposób użycia gaśnicy proszkowej : wyciągnąć zawleczkę, nacisnąć dźwignię zaworu, skierować strumień środka gaśniczego na ognisko pożaru.

koc gaśniczy - przeznaczony jest do gaszenia ognia w jego stadium początkowym, stanowiącym zarzewie pożaru. Działanie gaśnicze polega na izolowaniu płomienia od dostępu tlenu z powietrza. Szczególnie bywa przydatny do gaszenia palącego się ubrania na człowieku.

W celu potwierdzenia skutecznej działalności w zapobieganiu pożarom i ich zwalczaniu niezbędne jest posiadanie wiedzy o procesie spalania. Pozwala to wszechstronnie ocenić elementy, jakie składają się na szeroko rozumiane zjawisko pożaru.

Proces spalania może zaistnieć tylko wówczas, kiedy występują równocześnie trzy podstawowe czynniki: materiał palny, utleniacz (najczęściej tlen) oraz źródło ciepła. W powietrzu znajduje się ok. 21% tlenu, co sprawia, że źródło ciepła o dostatecznej energii i temperaturze wyższej od temperatury zapalenia materiału palnego może zapoczątkować proces palenia się.

W sytuacji, gdy jest to zjawisko niekontrolowane w miejscu nie przeznaczonym do tego celu, mamy do czynienia z **POŻAREM**.

Podczas pożaru następuje wydzielanie ciepła, światła i produktów spalania. Aby powstał pożar, a następnie rozwijał się proces spalania konieczne jest istnienie w odpowiedniej proporcji substancji palnej, tlenu (utleniacza) i źródła zapalenia. Wynika z tego jednoznacznie, że do przerwania istniejącego już procesu spalania konieczna jest zmiana proporcji składników procesu, co można osiągnąć poprzez:

- usunięcie materiału palnego lub uczynienie go niepalnym w lokalnie istniejących warunkach;
- eliminowanie bodźca termicznego podtrzymującego proces spalania (np. chłodzenie układu palnego);
- odcięcie dostępu utleniacza od miejsca pożaru.

Rozwój procesu spalania od miejsca zapłonu na dalszą powierzchnię (objętość) materiału palnego, a także na inne materiały znajdujące się w sąsiedztwie źródła zapłonu, ma zasadnicze znaczenie przy wyborze metody zapobiegania pożarom i wybuchom, zwalczania ich oraz ograniczania strat i zniszczeń.

Wielkością charakterystyczną dla rozwoju procesu spalania jest szybkość spalania, która decyduje o charakterze i przebiegu zjawisk towarzyszących pożarowi. W przypadku większości typowych pożarów szybkość spalania jest mała, w związku z czym bardzo istotną sprawą jest szybkie podjęcie akcji gaśniczej. Do działań tych niezbędny jest podręczny sprzęt gaśniczy oraz umiejętności jego poprawnego i skutecznego użycia.

Podstawowy sprzęt gaśniczy to: gaśnice i agregaty gaśnicze, koce gaśnicze, zestawy gaśnicze.

Jedna jednostka sprzętu gaśniczego o masie środka gaśniczego 2 kg (lub 3 dm³) powinna być umieszczona w strefach pożarowych zaliczanych do kategorii zagrożenia ludzi ZL III na każde 100 m² powierzchni użytkowej.

Gaśnice będące na wyposażeniu pomieszczeń obiektu przeznaczone są do gaszenia pożarów grup:

- A - w których występuje zjawisko spalania żarowego, np. drewno, papier, tkaniny;
- B - cieczy palnych i substancji stałych topiących się, np. benzen, alkohol, olej, tłuszcz, lakier ;
- C - gazów palnych , np. propan , acetylen , gaz ziemny ;
- D – metali;
- F - tłuszczów i olejów w urządzeniach kuchennych.

Gaśnice w obiektach powinny być rozmieszczone:

- 1) w miejscach łatwo dostępnych i widocznych, w szczególności:
 - a) przy wejściach do budynków,
 - b) na klatkach schodowych,
 - c) na korytarzach,
 - d) przy wyjściach z pomieszczeń na zewnątrz;
- 2) w miejscach nienarażonych na uszkodzenia mechaniczne oraz działanie źródeł ciepła (piece, grzejniki);
- 3) w obiektach wielokondygnacyjnych - w tych samych miejscach na każdej kondygnacji, jeżeli pozwalają na to istniejące warunki.

Przy rozmieszczaniu gaśnic powinny być spełnione następujące warunki:

- 1) odległość z każdego miejsca w obiekcie, w którym może przebywać człowiek, do najbliższej gaśnicy nie powinna być większa niż 30 m;
- 2) do gaśnic powinien być zapewniony dostęp o szerokości co najmniej 1 m;
- 3) oznakowanie miejsca usytuowania sprzętu powinno być zgodne z Polskimi Normami

ZASADY OBSŁUGI GAŚNIC:

GAŚNICA PROSZKOWA

W razie pożaru należy:

	1. Wziąć gaśnicę
	2. Pobiec z gaśnicą w kierunku ognia
	3. W pobliżu ognia uruchomić gaśnicę przez wyciągnięcie zawleczonej i naciśnięcie dźwigni uwalniającej proszek gaśniczy
	4. Strumień proszku skierować w kierunku ognia (na podstawie płomienia) operując strumieniem na całej powierzchni pożaru.

Przykłady postępowania pracowników podczas gaszenia pożaru przy użyciu gaśnic przenośnych

Działanie nieprawidłowe	Działanie prawidłowe	Komentarz
		<p>Podchodź do ognia zawsze zgodnie z kierunkiem wiatru (wiatr w plecy)</p>
		<p>Gaś pożar kierując środek gaśniczy w podstawę płomieni</p>
		<p>Pałace się pionowe powierzchnie – jeśli to możliwe – gaś z góry, w przeciwnym wypadku od dołu do góry</p>
		<p>Użycie jednocześnie kilku gaśnic daje większy efekt gaśniczy</p>
		<p>Zawsze dozoruj miejsce pożarzystka.</p>

4.4. Sposoby poddawania przeglądowi technicznemu i czynnościom konserwacyjnym urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic.

§ 3 Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. 2010 Nr 109, poz. 719 ze zm.) stanowi:

ust.2 Urządzenia przeciwpożarowe (tj. wymienione w pkt 4.2) oraz gaśnice przenośne (tj. o których mowa w pkt 4.3) i przewoźne, zwane dalej "gaśnicami", powinny być poddawane przeglądowi technicznemu i czynnościom konserwacyjnym, zgodnie z zasadami i w sposób określony w Polskich Normach dotyczących urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, w dokumentacji techniczno-ruchowej oraz w instrukcjach obsługi, opracowanych przez ich producentów.

ust.3 Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne powinny być przeprowadzane w okresach ustalonych przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku.

ust. 4 Węże stanowiące wyposażenie hydrantów wewnętrznych powinny być raz na 5 lat poddawane próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze, zgodnie z Polską Normą dotyczącą konserwacji hydrantów wewnętrznych.

4.5. Przygotowanie obiektu i terenu do prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych.

➤ Droga pożarowa.

Obiekt zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. z 2009 r., Nr 124, poz. 1030) wymaga doprowadzenia drogi pożarowej.

Drogę pożarową stanowi przebiegająca wzdłuż krótszego boku budynku ulica 1-go Maja.

Fotografia przedstawia drogę pożarową (ul. 1-go Maja)

➤ Zaopatrzenie w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru.

Wymagana ilość wody do zewnętrznego gaszenia pożaru na podstawie § 5 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. z 2009 r., Nr 124, poz. 1030) wynosi 20 dm³/s i jest zapewniona z miejskiej sieci hydrantowej tj. z dwóch najbliższych hydrantów naziemnych DN80 w odległości do 75 m od chronionego budynku. Przedmiotowe hydranty zostały wskazane w części graficznej niniejszej instrukcji.

5. Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia

Alarmowanie pracowników:

Kto zauważy zagrożenie (pożar lub inne zagrożenie np. : zagrożenie bombowe - nietypowy dla miejsca przedmiot lub długo pozostający w danym miejscu, awaria instalacji w budynku np. wod-kan itp.) lub uzyska informację o zagrożeniu zobowiązany jest zachować spokój, nie dopuszczać do paniki i natychmiast powinien zaalarmować wszelkimi dostępnymi środkami:

- osoby znajdujące się w najbliższym sąsiedztwie pożaru,
- dyrektora – – tel.....
- inną odpowiedzialną osobę -

Alarmowanie Straży Pożarnej

Każdy, kto zauważy pożar lub inne zagrożenie jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić:

Straż Pożarną – telefon **998** lub

Centrum Powiadamiania Ratunkowego w Szczecinie – telefon **112**.

Informując **Państwową Straż Pożarną** o pożarze lub innym miejscowym zagrożeniu należy podać następujące dane:

- ✓ **adres zdarzenia, przeznaczenie i nazwa obiektu (np.: gdzie się pali),**
- ✓ **czy są zagrożeni ludzie (np.: czy istnieje zagrożenie dla życia ludzi, lub czy w bezpośrednim sąsiedztwie są materiały łatwo palne),**
- ✓ **co i gdzie się pali (np.: wykładziny, meble, odzież itp.),**
- ✓ **swoje imię i nazwisko , funkcję , nr telefonu , z którego się dzwoni.**

W przypadku zgłoszenia zagrożenia do **pozostałych służb** należy poinformować:

- ✓ **gdzie występuje zagrożenie (adres zdarzenia),**
- ✓ **rodzaj zagrożenia (podać jakie),**
- ✓ **czy istnieje zagrożenie dla życia ludzi, czy istnieje możliwość rozprzestrzenienia się zagrożenia lub wystąpienia innego zagrożenia.**

UWAGA: po potwierdzeniu przyjęcia meldunku przez dyspozytora następnie należy odłożyć słuchawkę (zakończyć połączenie) i przez chwilę czekać na możliwy telefon w celu potwierdzenia informacji przez przyjmującego zgłoszenie

**WYKAZ NUMERÓW
TELEFONÓW ALARMOWYCH**

- TELEFON ALARMOWY	112
- STRAŻ POŻARNA	998
- POLICJA	997
- POGOTOWIE RATUNKOWE	999
- POGOTOWIE ENERGETYCZNE	991
- POGOTOWIE GAZOWE	992
- POGOTOWIE WODNO-KANALIZACYJNE	994
- POGOTOWIE CIEPŁOWNICZE	993

Sposoby postępowania w przypadku pożaru lub innego zagrożenia

Każdy pracownik, jeśli to możliwe i bezpieczne powinien przystąpić do:

- ratowania osób zagrożonych i poszkodowanych,
- gaszenia małych pożarów (w zarodku) przy pomocy podręcznego sprzętu gaśniczego i urządzeń przeciwpożarowych znajdujących się w budynku,
- likwidacji niewielkich zagrożeń przy pomocy dostępnego sprzętu i środków, ewakuacji osób lub mienia,

Każdy kto otrzymał informację o pożarze lub innym zagrożeniu powinien:

- opuścić niezwłocznie pomieszczenia, obiekty lub teren zagrożony,
- jeśli to możliwe, włączyć się do akcji gaszenia pożaru lub usuwania innego zagrożenia,
- zgłosić się do dyspozycji swojego przełożonego,
- podporządkować się decyzjom i poleceniom kierującego działaniem ratowniczym.

W czasie prowadzenia działań gaśniczych należy przestrzegać następujących podstawowych zasad:

- nie otwierać niepotrzebnie drzwi i okien w palącym się pomieszczeniu, aby nie powodować dopływu świeżego powietrza,
- wchodząc do pomieszczenia objętego pożarem należy zachować szczególną ostrożność,
- otwierać drzwi i okna z za zasłony (ściany),
- w zadymionym pomieszczeniu poruszać się w pozycji pochylonej,
- przy gaszeniu starać się dotrzeć możliwie blisko źródła ognia od strony zawietrznej;
- podawać środek gaśniczy na żar, materiał palący się, a nie na płomień,
- z najbliższego otoczenia pożaru, w miarę możliwości usunąć materiały palne i urządzenia,
- po ugaszeniu pożaru zabezpieczyć miejsce pożaru przed możliwością powstania pożaru wtórnego oraz nie niszczyć śladów i dowodów do czasu zakończenia dochodzenia.

Gaszenie pożaru

W celu likwidacji pożaru lub innego miejscowego zagrożenia należy postępować zgodnie z niżej wymienionymi zasadami :

pierwszej przybyłej na miejsce pożaru, jednostce straży pożarnej należy udzielić niezbędnych informacji jak m. in.:

- źródła i miejsca pożaru,
 - punktów czerpania wody,
 - rozkładu pomieszczeń i stopnia palności elementów budynku,
- ✓ wykonując obowiązki określone z części dotyczącej alarmowania - pracownicy równolegle przystępują do akcji ratowniczo - gaśniczej przy pomocy sprzętu pożarniczego, sprzętu ratowniczego ;
 - ✓ ustalić co się pali i jakie są rozmiary pożaru oraz w miarę możliwości - jakie pomieszczenia (urządzenia) są najbardziej zagrożone ;
 - ✓ wyłączyć dopływ prądu w całym budynku;
 - ✓ z zasięgu pożaru usunąć możliwie wszystkie materiały palne oraz ewakuować ważne i cenne maszyny , urządzenia i dokumenty ;
 - ✓ bez koniecznej potrzeby nie otwierać drzwi i okien do pomieszczeń, w których ma miejsce pożar, gdyż może to sprzyjać rozprzestrzenianiu się pożaru ;
 - ✓ usuwać dymy i gazy pożarowe z dróg ewakuacyjnych np. przez otwieranie okien ;
 - ✓ prowadzić akcję gaśniczą przy użyciu podręcznego sprzętu gaśniczego;
 - ✓ środki gaśnicze kierować na źródło pożaru (miejsce ognia i jego zarzewie, a nie na dym i płomień), ograniczając ilość środków gaśniczych, a szczególnie wody, aby nie doprowadzić do znacznych zniszczeń wskutek ich zastosowania (zalania wodą);
 - ✓ w czasie działań ratowniczych wszystkich pracowników obowiązują podstawowe zasady dyscypliny i porządku, wszyscy pracownicy wykonują polecenia kierującego działaniem ratowniczym;
 - ✓ do czasu przybycia jednostki straży pożarnej działaniami ratowniczymi kieruje Kierownik lub osoba wyznaczona;
 - ✓ podstawowym obowiązkiem kierującego działaniami ratowniczymi jest zorganizowanie ratownictwa ludzi, a następnie ewakuacji mienia - jeżeli jest to możliwe obydwie te działania powinny być prowadzone równolegle;

6. Sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym

Prace niebezpieczne pożarowo, nie przewidziane instrukcją technologiczną lub prowadzone poza wyznaczonym na stałe do tego celu miejscem, jak prace remontowo - budowlane związane z użyciem otwartego ognia, prowadzone wewnątrz obiektu, należy prowadzić w sposób uniemożliwiający powstanie pożaru lub wybuchu.

Szczegółowe zasady zabezpieczenia przeciwpożarowego prac niebezpiecznych pożarowo, jak również warunki uzyskania zezwolenia na ich przeprowadzanie, określa w odrębnej instrukcji właściciel, zarządca lub użytkownik obiektu.

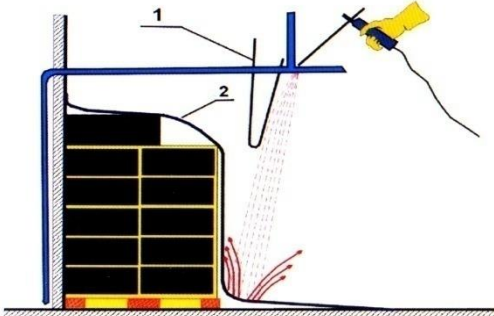
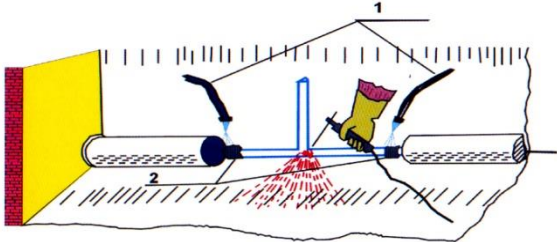
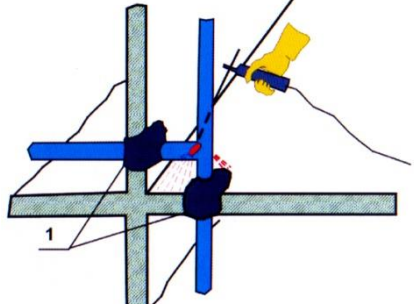
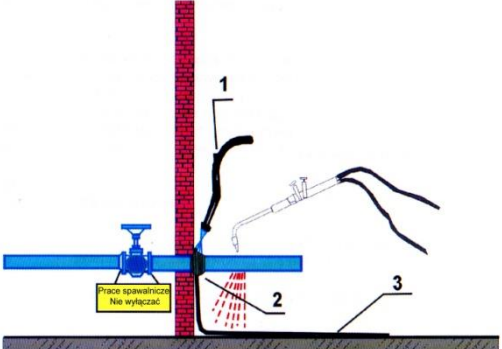
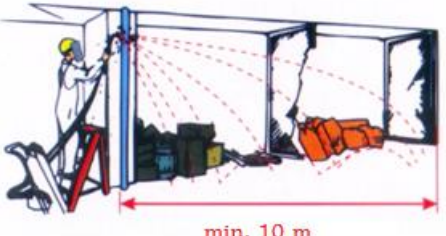
Przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, mogących powodować bezpośrednio niebezpieczeństwo powstania pożaru lub wybuchu, właściciel, zarządca lub użytkownik obiektu jest obowiązany:

- 1) ocenić zagrożenie pożarowe w miejscu, w którym prace będą wykonywane;
- 2) ustalić rodzaj przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru lub wybuchu;
- 3) wskazać osoby odpowiedzialne za odpowiednie przygotowanie miejsca pracy, za przebieg oraz zabezpieczenie miejsca po zakończeniu pracy;
- 4) zapewnić wykonywanie prac wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje;
- 5) zaznajomić osoby wykonujące prace z zagrożeniami pożarowymi występującymi w rejonie wykonywania prac oraz z przedsięwzięciami mającymi na celu niedopuszczenie do powstania pożaru lub wybuchu.

Przy wykonywaniu prac, o których mowa należy:

- 1) zabezpieczyć przed zapaleniem materiały palne występujące w miejscu wykonywania prac oraz w rejonach przyległych, w tym również elementy konstrukcji budynku i znajdujących się w nim instalacji technicznych;
- 2) prowadzić prace niebezpieczne pod względem pożarowym w pomieszczeniach (urządzeniach) zagrożonych wybuchem lub w pomieszczeniach, w których wcześniej wykonywano inne prace związane z użyciem łatwo palnych cieczy lub palnych gazów, jedynie wtedy, gdy stężenie par cieczy lub gazów w mieszaninie z powietrzem w miejscu wykonywania prac nie przekracza 10% ich dolnej granicy wybuchowości;
- 3) mieć w miejscu wykonywania prac sprzęt umożliwiający likwidację wszelkich źródeł pożaru;
- 4) po zakończeniu prac poddać kontroli miejsce, w którym prace były wykonywane, oraz rejon przyległy;
- 5) używać do wykonywania prac wyłącznie sprzętu sprawnego technicznie i zabezpieczonego przed możliwością wywołania pożaru.

PRZYKŁADY ZABEZPIECZENIA PRAC NIEBEZPIECZNYCH POD WZGLĘDEM POŻAROWYM

	<p>Materiały palne, których usunięcie poza zasięg rozprysków spawalniczych jest niemożliwe, osłaniamy w sposób gwarantujący bezpieczeństwo:</p> <p>1 – ekran z materiału niepalnego (np. z blachy) 2 – koc gaśniczy</p>
	<p>Z izolowanych rurociągów na których prowadzi się prace spawalnicze, należy usunąć izolację cieplną na odcinku gwarantującym bezpieczeństwo, a w razie potrzeby (izolacja łatwo zapalna) chłodzić skutecznie, np. sposobem pokazanym na rysunku:</p> <p>1 – przewód doprowadzający wodę 2 – zwoje sznura</p>
	<p>Wszelkie szczeliny i otwory prowadzące do sąsiednich pomieszczeń i pozostające w zasięgu rozprysków spawalniczych powinny być uszczelnione za pomocą niepalnego materiału:</p> <p>1- materiał niepalny</p>
	<p>Spawane przegrody, części maszyn i urządzeń oraz elementy konstrukcji budowlanych stykające się z materiałami palnymi lub przebiegające w pobliżu nich, należy skutecznie chłodzić:</p> <p>1 – przewód doprowadzający wodę 2 – zwoje sznura 3 – koc</p>
	<p>W zależności od ciśnienia pod jakim wykonywane są prace spawalnicze, należy zabezpieczyć przed przypadkowym zapaleniem wszystkie palne materiały w odległości minimum 10 m.</p>

7. Warunki i organizacja ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzenia

Budynek Urzędu Miejskiego w Pyrzycach ze względu na swoją funkcję i sposób użytkowania należy zakwalifikować do **kategorii zagrożenia ludzi ZLIII**.

Po wyprowadzeniu wszystkich osób z budynku następuje zgrupowanie wszystkich (pracowników i petentów Urzędu Miejskiego) w miejscu wyznaczonym przez Burmistrza (załącznik do instrukcji – część graficzna).

Drogi, kierunki i wyjścia ewakuacyjne należy oznakować zgodnie z obowiązującymi Polskimi Normami.

Znaki bezpieczeństwa - to zestaw symboli dotyczących przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny stosowany w miejscach użyteczności publicznej i w zakładach pracy. Wzory i zasady stosowania znaków bezpieczeństwa regulują normy krajowe i międzynarodowe, w Polsce odpowiednie Polskie Normy wprowadzone w latach 90. oraz oparte m.in. na międzynarodowych normach ISO PN-EN ISO 7010:2012 – Znaki bezpieczeństwa.

Dotychczasowo obowiązywały dwie normy dotyczące oznakowania przeciwpożarowego: PN-N-01256-01:1992 Znaki bezpieczeństwa – Ochrona przeciwpożarowa i PN-N-01256-04:1997 Znaki bezpieczeństwa – Techniczne środki przeciwpożarowe oraz norma dotycząca oznakowania ewakuacyjnego PN-N-01256-02:1992 Znaki bezpieczeństwa – Ewakuacja.

W roku 2012 normę PN-N-01256-01:1992 zastąpiła międzynarodowa norma PN-EN ISO 7010:2012. Normy PN-N-01256-02:1992 oraz PN-N-01256-04:1992 obowiązują z nią równolegle. Oznakowania zgodne z przywołaną normą PN-EN ISO 7010:2012 sukcesywnie zastępują (w przypadku ich zniszczenia, wyblaknięcia) normy PN-N- ...

DOTYCHCZASOWA NORMA	NOWA NORMA	
<p>NORMA PN-N-01256-01:1992 Znaki bezpieczeństwa - Ochrona przeciwpożarowa</p>	<p>Zastąpiona przez:</p> 	<p>PN-EN ISO 7010:2012</p> <p>Symbole graficzne Barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa</p>
<p>NORMA PN-N-01256-02:1992 Znaki bezpieczeństwa - Ewakuacja</p>	<p>Obowiązuje równocześnie z:</p> 	
<p>NORMA PN-N-01256-04:1992 Znaki bezpieczeństwa - Techniczne środki przeciwpożarowe</p>	<p>Obowiązuje równocześnie z:</p> 	

Poprzednie wymagania zawarte w normie PN-92/N-01256/01 „Znaki bezpieczeństwa - Ochrona przeciwpożarowa” zostały wycofane przez Komitet Techniczny PKN. Pomimo tego ważność dopuszczeń wg tej normy wciąż obowiązuje. Znaki te są w dalszym ciągu w sprzedaży i będą dostępne aż do końca ważności certyfikatów (certyfikaty wydane według wymogów starych norm tracą ważność w ciągu następnych kilku lat, w zależności od danego Producenta).

Wprowadzenie nowej normy nie skutkuje obligatoryjnym obowiązkiem wymiany istniejącego w budynku oznakowania bezpieczeństwa. Dobrą praktyką jest stosowanie znaków zgodnych z normą PN-EN ISO 7010:2012 przy uzupełnianiu braków, doposażeniu budynku lub niezbędnej wymianie znaków wynikającej z ich uszkodzenia. Oczywiście pod warunkiem, że nie wprowadzi to problemów z czytelnością oznakowania dla użytkowników budynku, np. z określeniem kierunków ewakuacji. Sytuacja taka może pojawić się w przypadku, gdy widoczne na drodze ewakuacyjnej będą dwa znaki „Wyjście ewakuacyjne” wg standardów dwóch różnych norm. Znak „Wyjście ewakuacyjne” z normy europejskiej oznaczał dotychczasowo „Drzwi ewakuacyjne”.

EWAKUACJA

Kierunki ewakuacji osób z obiektu zilustrowano na planie ewakuacyjnym załączonym do niniejszej Instrukcji.

Po wyprowadzeniu wszystkich osób z budynku następuje zgrupowanie w miejscu wskazanym na planie sytuacyjnym tzw. "miejsce zbiórki do ewakuacji" (załącznik graficzny).

Fotografia przedstawia "miejsce zbiórki do ewakuacji" wyznaczone dla osób przebywających w budynku Urzędu Miejskiego w Pyrzycach

Drogi, kierunki i wyjścia ewakuacyjne należy oznakować zgodnie z PN-92/N-01256/02 lub PN-EN ISO 7010:2012

Odpowiednie warunki ewakuacji polegają w szczególności na:

- zapewnieniu odpowiedniej ilości i szerokości wyjść,
- zapewnieniu dopuszczalnej długości dróg ewakuacyjnych,
- zapewnieniu odpowiedniej bezpiecznej pożarowo obudowy i wydzieleni dróg ewakuacyjnych,
- zabezpieczeniu dróg ewakuacyjnych przed zadymieniem.

Zasady ewakuacji :

1. ściśle stosować się do przekazywanych zaleceń;
2. wyłączyć i zabezpieczyć wszystkie urządzenia elektryczne i gazowe;
3. zakończyć pracę sprzętu komputerowego oraz zabezpieczyć dane informatyczne przed dostępem osób niepowołanych;
4. przygotować do ewakuacji (zabezpieczyć) ważne wytypowane mienie, dokumenty, pieczęcie, środki finansowe itp.;
5. pozamykać okna;
6. wytypowane osoby do działań zabezpieczających ewakuację, które winny przystąpić do wykonywania przypisanych im zadań;
7. wszystkie osoby opuszczające budynek powinny zabrać rzeczy osobiste i przystąpić do ewakuacji postępując zgodnie z postępującymi zaleceniami i udać się na wyznaczone miejsce zbiórki po ewakuacji;
8. nie zamykać pomieszczeń na klucz,
9. pracownicy informują dyrektora/właściciela o opuszczeniu pomieszczeń przez przebywające tam wcześniej osoby,
10. pracownicy na miejscu ewakuacji sprawdzają obecność i przekazują informację dla dyrektora/właściciela,
11. na miejscu ewakuacji pracownicy i inne osoby przebywają do czasu otrzymania stosownej informacji co do powrotu i kontynuacji zajęć lub ich zakończenia,
12. w każdym z przypadków wymagającym ewakuacji należy postępować zgodnie z planem ewakuacji budynku oraz ewakuować się drogami ewakuacyjnymi określonymi w procedurze,
13. wyznaczyć pracowników kierujących ruchem, zabezpieczających dokumenty, ważne mienie itp..

Burmistrz:

1. Podejmuje decyzję o zakresie ewakuacji / pełnej lub częściowej/;
2. Nadzoruje przestrzeganie ustaleń zawartych w niniejszej procedurze;
3. Nakazuje powiadomienie specjalistycznych służb ratowniczych;
4. Nakazuje uruchomienie elementów zabezpieczenia procesu ewakuacji w szczególności: transport, załadunek i ochrona dokumentacji placówki, zabezpieczenie instalacji wodnej i elektrycznej, otwarcie wyjść ewakuacyjnych;
5. Wprowadza zakaz wejścia i wjazdu na teren placówki osób postronnych;
6. Organizuje akcję ratowniczą;
7. Określa miejsce deponowania ewakuowanego mienia;
8. Współdziała ze specjalistycznymi służbami ratowniczymi / PSP, Policją, Pogotowiem Ratunkowym, Pogotowiem Gazowym itp./

Obowiązki pracowników :

1. Ogłaszają alarm dla osób przebywających w obiekcie;
2. Nakazują opuszczenie budynku;
3. Nadzorują przebieg ewakuacji osób;
4. Nadzorują zabezpieczenie /ewakuację/ ważnego mienia i dokumentów;
5. Posiadają wykaz ważnych dokumentów, urządzeń , pieczęci itp., które mają być zabezpieczone / ewakuowane/;
6. Posiadają przygotowane pojemniki na dokumenty , pieczęci itp.;
7. Przeprowadzają próbną ewakuację poszczególnych pomieszczeń;

Osoby odpowiedzialne za wyłączenie przeciwpożarowych wyłączników prądu i informowanie o grożącym niebezpieczeństwie:

1.
2.

Osoby odpowiedzialne za koordynację ewakuacji ludzi :

1.
2.

Osoby odpowiedzialne za koordynację ewakuacji mienia :

1.
2.

Przy ewakuacji mienia (dokumentów) należy zachować kolejność :

- Gotówka,
- Dokumenty finansowe (czeki),
- Sprzęt komputerowy,
- Dokumentację ogólną.

Ewakuacja mienia nie może odbywać się kosztem ewakuacji i ratowania ludzi.**1. Wymagania dla pomieszczeń i przejść w pomieszczeniach.**

Długość przejścia w pomieszczeniu mierzona od najdalszego miejsca, w którym może przebywać człowiek, do wyjścia na drogę ewakuacyjną, nie powinna przekraczać 40 m. W pomieszczeniach o wysokości przekraczającej 5 m długość przejść może być powiększona o 25%.

Ponadto:

- stosowanie do wykończenia wnętrz materiałów łatwo zapalnych, których produkty rozkładu są bardzo toksyczne lub intensywnie dymiące, jest zabronione,
- na drogach komunikacji ogólnej służących celom ewakuacji jest zabronione stosowanie materiałów łatwo zapalnych,
- w pomieszczeniach, przeznaczonych do jednoczesnego przebywania ponad 50 osób oraz w pomieszczeniach produkcyjnych, stosowanie łatwo zapalnych przegród, stałych elementów wyposażenia i wystroju wnętrz oraz wykładzin podłogowych jest zabronione,

- okładziny sufitów oraz sufity podwieszane należy wykonywać z materiałów niepalnych lub niezapalnych, nie kapiących i nie odpadających pod wpływem ognia,
- przestrzeń między podwieszonym sufitem i stropem powinna być podzielona na sektory o powierzchni nie większej niż 1.000 m², a w korytarzach - przegrodami co 50 m, wykonanymi z materiałów niepalnych.

2. Wymagania dla wyjść z pomieszczeń.

Wyjścia z pomieszczeń na drogi ewakuacyjne powinny być zamykane drzwiami. Z pomieszczeń, których powierzchnia przekracza 300 m² lub liczba osób mogących przebywać jednocześnie w pomieszczeniu przekracza 50, należy zapewnić co najmniej dwa wyjścia ewakuacyjne. Drzwi pomieszczeń, w których może przebywać jednocześnie więcej niż 300 osób, należy wyposażać w urządzenia przeciwpaniczne.

Szerokość wyjścia ewakuacyjnego (drzwi) należy dostosować do liczby osób mogących przebywać jednocześnie w pomieszczeniu, przyjmując 0,6 m szerokości wyjścia na 100 osób, lecz nie mniej niż 0,9 m w świetle. Drzwi ewakuacyjne z pomieszczeń, w których może przebywać więcej niż 50 osób, powinny otwierać się na zewnątrz.

3. Wymagania dla poziomych dróg ewakuacyjnych.

Szerokość poziomych dróg ewakuacyjnych oblicza się przyjmując 0,6 m na 100 osób mogących przebywać na danej kondygnacji budynku, jednak szerokość ta nie może być mniejsza niż 1,4 m. Szerokość poziomej drogi ewakuacyjnej może być zmniejszona do 1,2 m, jeżeli jest ona przeznaczona do ewakuacji nie więcej niż 20 osób. Wysokość dróg ewakuacyjnych nie może być mniejsza niż 2,2 m, natomiast wysokość przejścia, drzwi lub lokalnego obniżenia - 2 m.

Jeżeli na drodze ewakuacyjnej stosuje się w jednym przejściu mniej niż 3 stopnie, to różnica poziomów powinna być wyraźnie oznakowana.

Stosowanie drzwi obrotowych i podnoszonych na drogach ewakuacyjnych jest zabronione.

Stosowanie na drogach ewakuacyjnych drzwi rozsuwanych, jeżeli służą one wyłącznie do ewakuacji, jest zabronione.

Drzwi ewakuacyjne z budynku przeznaczonego dla więcej niż 50 osób powinny otwierać się na zewnątrz. Wymaganie to nie dotyczy budynku wpisanego do rejestru zabytków.

4. Wymagania dla pionowych dróg ewakuacyjnych.

Na drogach ewakuacyjnych jest zabronione stosowanie:

- ✓ spoczników ze stopniami,
- ✓ schodów ze stopniami zabiegowymi, jeżeli schody te są jedyną drogą ewakuacyjną,
- ✓ schodów wachlarzowych, w których szerokość stopnia w odległości 0,4 m od poręczy balustrady jest mniejsza niż 0,25 m.

Wyjście z klatki schodowej na strych lub poddasze powinno być zamykane drzwiami lub kłapą wyjściową o klasie odporności ogniowej co najmniej EI 30.

W budynku średniowysokim, zawierającym strefę pożarową ZL III należy stosować klatki schodowe obudowane i zamykane drzwiami oraz wyposażone w urządzenia zapobiegające zadymieniu lub służące do usuwania dymu.

5. Organizacja ewakuacji i sposoby ogłaszania alarmu o niebezpieczeństwie.

W pomieszczeniach budynku zabronione jest wykonywanie czynności, które mogą spowodować utrudnienie prowadzenia działania ratowniczego lub ewakuacji, a w szczególności :

- ✓ składowanie materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących ewakuacji ;
- ✓ zamykanie drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie;
- ✓ uniemożliwianie lub ograniczanie dostępu do urządzeń przeciwpożarowych, wyjść ewakuacyjnych, wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego oraz głównych wyłączników prądu, podręcznego sprzętu gaśniczego .

Alarm o niebezpieczeństwie należy ogłosić w sposób spokojny i stanowczym głosem – np.: **„UWAGA POŻAR !!!, proszę wszystkich o opuszczenie budynku i udanie się do miejsca zbiórki na plac przed budynkiem Urzędu Miejskiego, zlokalizowany od strony budynku Kościoła** (zgodnie z miejscem wyznaczonym w IBP – fotografia przedmiotowego miejsca została zamieszczona na str. nr 38) **lub 3 sygnały np. gwizdkiem trwające 15 s lub przy wykorzystaniu dzwonka szkolnego (wybrać charakterystyczny sygnał tj. inny i odróżniający się od tradycyjnej sygnalizacji :**

.....

.....

wskazując jednocześnie kierunek ewakuacji. Należy uważać, aby swoim zachowaniem nie wzbudzić niepotrzebnej paniki. Osoby pracujące w obiekcie winne podczas ewakuacji wskazywać kierunek użytkownikom oraz sprawdzać pomieszczenia, w których mogą się ewentualnie znajdować.

Akcją ewakuacyjną winien kierować właściciel lub podczas jego nieobecności inna osoba upoważniona, która zna rozkład pomieszczeń i jest w stanie sprawnie pokierować ewakuacją ludzi z zagrożonego obszaru lub całego obiektu. Aby ułatwić osobom postronnym szybkie opuszczenie budynku należy pamiętać o należytych oznakowaniu dróg ewakuacyjnych (mogą znajdować się w budynku osoby przybyłe tu po raz pierwszy) oraz respektowaniu tych oznaczeń (**drzwi, które oznaczono jako „wyjście ewakuacyjne” muszą być otwarte i drożne !**).

Kierujący ewakuacją wskazuje kierunek, w którym muszą udać się wszyscy obecni w obiekcie. W pierwszej kolejności należy ewakuować osoby z części obiektu, która jest dotknięta pożarem. Jeżeli jest to możliwe podjąć próbę gaszenia pożaru przy jednoczesnym odcięciu mediów do zagrożonych pomieszczeń.

Po przybyciu jednostek PSP kierujący akcją Burmistrz lub wyznaczona osoba przekazuje relację z przebiegu dotychczasowych wydarzeń oraz prawdopodobne miejsca pobytu osób w budynku.

Oznaczenie kierunku ewakuacji (schodami w dół)

Oznakowanie wyjścia ewakuacyjnego z budynku

Prowadzenie ewakuacji indywidualnej

Ewakuację indywidualną przeprowadza się wówczas gdy zagrożenie (pożar) występuje w niewielkiej części budynku i nie istnieje groźba jego rozprzestrzenienia się na cały obiekt (np. pożar został zlokalizowany).

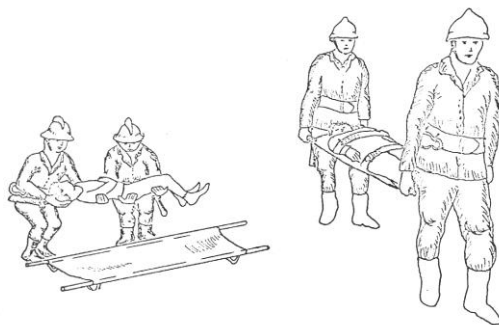
Ewakuacja indywidualna może mieć miejsce również wówczas gdy w obiekcie przebywa niewielka ilość osób.

Kolejność działań powinna być następująca:

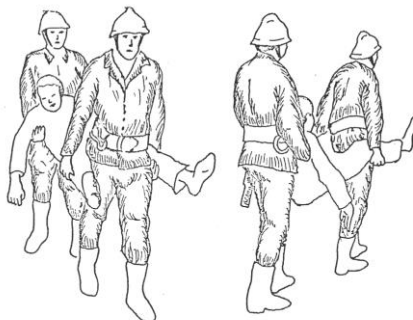
- 1/ Po zauważeniu objawów pożaru (dym, płomień, zapach spalenizny) należy określić miejsce pożaru, jego rozmiar oraz ocenić możliwość jego rozprzestrzenienia się.
- 2/ W przypadku stwierdzenia niewielkiego zagrożenia poinformować obecny w obiekcie personel celem ewakuacji tylko zagrożonej grupy osób w bezpieczne miejsce budynku oraz podjąć działania mające na celu ograniczenie rozprzestrzenienia się pożaru przy pomocy dostępnych urządzeń przeciwpożarowych lub gaśnic.
- 3/ W przypadku stwierdzenia konieczności przeprowadzenia ewakuacji całego budynku, postępować jak podczas ewakuacji zorganizowanej.
- 4/ Po przybyciu jednostki straży pożarnej, przekazać informację o miejscu pożaru, sposobie przeprowadzonej ewakuacji oraz istotnych elementach mających wpływ na akcję ratowniczą - dowódcy jednostki straży pożarnej.

Sposoby ewakuacji ludzi:

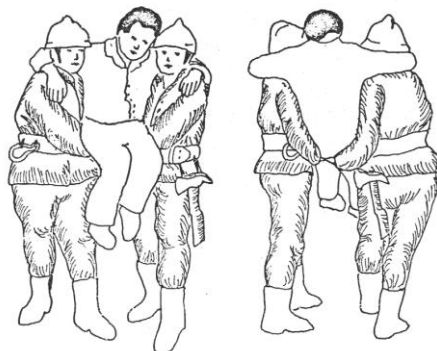
Przenoszenie przez dwie osoby przy użyciu noszy ratunkowych.

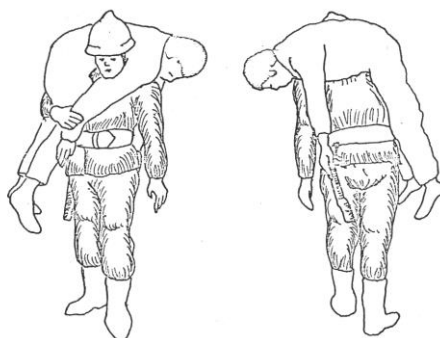
Przenoszenie przez dwie osoby chwytem „kończynowym”.

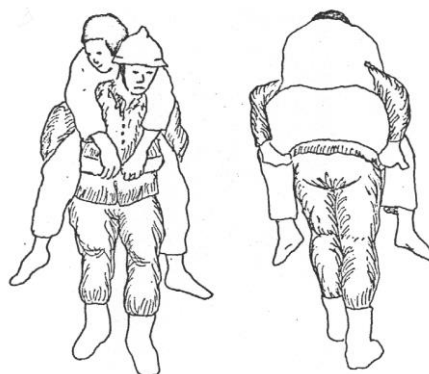
Przenoszenie przez dwie osoby metodą „stołeczka ręcznego”.

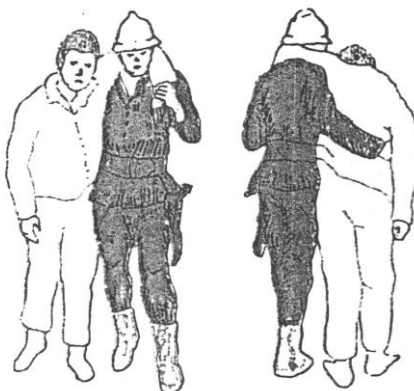
Przenoszenie przez jedną osobę chwytem „strażackim”.

Przenoszenie przez jedną osobę chwytem „na barana”.

Wyprowadzanie przez jedną osobę.

7.1. Sposoby praktycznego sprawdzania organizacji i warunków ewakuacji

Obowiązek, sposób oraz częstotliwość przeprowadzenia praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji z obiektu reguluje rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. 2010 nr 109, poz. 719 ze zm.).

Budynek Urzędu Miejskiego w Pyrzycach **jest budynkiem** przeznaczonym dla ponad 50 osób będących jego stałymi użytkownikami, **dlatego istnieje obowiązek prawny praktycznego sprawdzania organizacji oraz warunków ewakuacji nie rzadziej niż co 2 lata.**

Burmistrz powiadamia w formie pisemnej Komendanta Powiatowego PSP w Pyrzycach o terminie przeprowadzenia praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji w budynku, nie później niż na tydzień przed ich przeprowadzeniem.

Praktyczne sprawdzenie organizacji ewakuacji przebiega według ustaleń:

Lp.	Etapy ewakuacji	Kolejność wykonywania czynności	Osoby odpowiedzialne
1.	Ogłoszenie rozpoczęcia ewakuacji w budynku	Ogłoszenie alarmu głosem lub innymi dostępnymi środkami.	Burmistrz, osoba upoważniona lub odpowiedzialna za bezpieczeństwo obiektu.
		Natychmiastowe opuszczenie budynku wykorzystując poziome i pionowe drogi ewakuacyjne zgodnie z oznakowanymi kierunkami ewakuacji.	Wszystkie osoby przebywające w budynku.
		Zbiórka w miejscu koncentracji, sprawdzenie listy obecności i porównanie jej z listą obecności w pracy i oczekiwanie na dyspozycje przełożonych.	Wszystkie osoby przebywające w budynku.
2.	Przebieg ewakuacji ludzi	Kontrola prawidłowego przebiegu ewakuacji, w tym sprawdzenie czy wszystkie osoby opuściły zagrożoną kondygnację lub obiekt i udały się w ustalone bezpieczne miejsce ewakuacji.	Osoby odpowiedzialne za bezpieczeństwo w budynku.
3.	Gaszenie pożaru	Prowadzenie akcji gaśniczej przy użyciu podręcznego sprzętu gaśniczego lub hydrantu do czasu przybycia jednostek Straży Pożarnej.	Osoba odpowiedzialna za bezpieczeństwo w budynku.
4.	Przyjęcie jednostek Straży Pożarnej	Wyjście przed budynek oczekiwanie na przybycie jednostek straży pożarnej. pozostawanie w dyspozycji dowodzącego akcją ratowniczo-gaśniczą. Nie utrudnianie prowadzenia akcji.	Burmistrz, osoba upoważniona lub odpowiedzialna za bezpieczeństwo w budynku.
5.	Odwołanie ewakuacji	Poinformowanie ludzi, którzy ewakuowali się z budynku o ustąpieniu zagrożenia i pozwolenie powrotu do stanowisk pracy.	Burmistrz, osoba upoważniona lub odpowiedzialna za bezpieczeństwo w budynku.

8. Sposoby zapoznania pracowników z przepisami przeciwpożarowymi oraz z „Instrukcją Bezpieczeństwa Pożarowego”

8.1 Zapoznanie pracowników z przepisami przeciwpożarowymi

Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt. 6 ustawy o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 81, poz. 351 ze zm.; tj. Dz. U. 2009 r. nr 178, poz. 1380) obowiązek zapoznania pracowników z przepisami przeciwpożarowymi spoczywa na właścicielu budynku, obiektu budowlanego lub terenu.

Celem szkoleń przeciwpożarowych prowadzonych wśród pracowników **Urzędu Miejskiego w Pyrzycach przy Placu Ratuszowym 1, 74-200 Pyrzyce**, jest zapoznanie ich z postanowieniami „Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego”, a w szczególności z:

- ✓ zagrożeniami pożarowymi występującymi na terenie obiektu;
- ✓ przyczynami powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów;
- ✓ sposobem eliminacji zagrożenia pożarowego;
- ✓ przepisami dotyczącymi ochrony przeciwpożarowej obiektu i terenu;
- ✓ zasadami postępowania w przypadku powstania pożaru;
- ✓ zasadami obsługi sprzętu i urządzeń przeciwpożarowych;
- ✓ warunkami prowadzenia ewakuacji osób i mienia z obiektów użyteczności publicznej.

Szkoleniem przeciwpożarowym są objęci wszyscy pracownicy **Urzędu Miejskiego w Pyrzycach przy Placu Ratuszowym 1, 74-200 Pyrzyce**,

Rodzaje szkoleń :

- ✓ szkolenie wstępne instruktażowe - dotyczy nowoprzyjętych pracowników - prowadzi osoba upoważniona przez Burmistrza;
- ✓ szkolenie podstawowe - prowadzi funkcjonariusz PSP posiadający odpowiednie kwalifikacje lub inna osoba posiadająca zezwolenie do prowadzenia tego rodzaju szkoleń;
- ✓ szkolenie specjalistyczno-informacyjne - szkolenie to mogą prowadzić jedynie osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje zawodowe lub specjaliści danych branż.

Program szkolenia wstępnego winien zawierać następujące informacje :

- ✓ zapoznanie pracowników z postanowieniami Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego;
- ✓ zapoznanie pracowników z zasadami zabezpieczania prac niebezpiecznych pożarowo.

Program szkolenia podstawowego winien zawierać zagadnienia związane z :

- ✓ zagrożeniami pożarowymi występującymi na stanowisku pracy;
- ✓ instrukcjami przeciwpożarowymi i dokumentacją techniczno-ruchową dotyczącą urządzeń na stanowisku pracy;
- ✓ zasadami przeciwdziałania zagrożeniom pożarowym;
- ✓ zasadami alarmowania na wypadek powstania pożaru oraz użycia urządzeń gaśniczych, przeciwpożarowych i alarmowych znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie stanowiska pracy;
- ✓ zasadami ewakuacji ludzi z budynków .

Szkolenia specjalistyczno-informacyjne organizuje się w związku z:

- ✓ wprowadzeniem istotnych zmian w przeciwpożarowym zabezpieczeniu obiektu;
- ✓ wprowadzeniem na teren obiektu nowych urządzeń technologicznych lub urządzeń stwarzających zagrożenie pożarowe lub wybuchowe;
- ✓ zmianami przeznaczenia budynku lub terenu, pociągającymi za sobą wzrost zagrożenia pożarowego;
- ✓ zgłoszenia takiej potrzeby przez właściciela obiektu;
- ✓ zaleceniem kontrolnych organów ochrony przeciwpożarowej.

1. Zasady organizowania i przeprowadzania szkoleń.

Szkolenie wstępne i specjalistyczno-informacyjne organizuje właściciel obiektu. Szkolenie prowadzić mogą jedynie osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje zawodowe, np. pracownicy prowadzący sprawy ochrony przeciwpożarowej lub specjaliści danych branż.

Szkolenie wstępne i specjalistyczno-informacyjne jest jednorazowe. Organizuje się je w miarę zatrudniania nowych pracowników.

Szkolenie specjalistyczno-informacyjne należy przeprowadzić z chwilą rozpoczęcia eksploatacji nowych maszyn i urządzeń technicznych, przeciwpożarowych itp., wymagających szczególnych umiejętności od pracownika lub wystąpienia zmian w zabezpieczeniu przeciwpożarowym obiektu .

Szkolenie instruktażowe przeprowadza właściciel obiektu, przed dopuszczeniem pracownika do wykonywania po raz pierwszy pracy na danym stanowisku służbowym. Szkolenie to może być ponowione w zależności od oceny właściciela obiektu, nie częściej jednak niż raz w roku.

Tematyka szkolenia podstawowego i specjalistyczno-informacyjnego może być włączana do innych form szkolenia (np. BHP), doksztalcania i szkolenia zawodowego.

2. Dokumentacja szkoleń.

Dokumentację wstępnego i instruktażowego szkolenia przeciwpożarowego stanowi oświadczenie pracownika (załącznik nr 1). Druk oświadczenia wydaje zainteresowanemu osoba prowadząca szkolenie. Podpisane oświadczenie pracownika włącza się do jego akt osobowych.

Dokumentację szkolenia specjalistyczno-informacyjnego stanowi notatka osoby prowadzącej szkolenie, zawierająca: datę, miejsce, wykaz uczestników i program szkolenia. Notatkę przechowuje osoba wyznaczona do prowadzenia spraw ochrony przeciwpożarowej w obiekcie.

Wykaz osób, które zapoznały się z postanowieniami niniejszej instrukcji wraz z ich podpisami przechowuje osoba prowadząca sprawy ochrony przeciwpożarowej.

9. Zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących stałymi użytkownikami - pracowników

1. Zadania Burmistrza:

- ✓ znać i przestrzegać przepisy przeciwpożarowe;
- ✓ nadzorować przestrzeganie przepisów przeciwpożarowych przez pracowników, interesantów oraz wyciąganie konsekwencji w stosunku do osób winnych nie przestrzegania tych przepisów;
- ✓ uwzględniać w ramach merytorycznej działalności zagadnienia zabezpieczenia przeciwpożarowego;
- ✓ zapewniać bezpieczeństwo pracownikom oraz osobom przebywającym w obiekcie przez stworzenie odpowiednich warunków ewakuacji;
- ✓ wprowadzać do planów stosowne środki finansowe, dla utrzymania należytego poziomu ochrony przeciwpożarowej oraz czuwać nad ich właściwym i terminowym wykonywaniem;
- ✓ przestrzegać przeciwpożarowe wymagania budowlane i instalacyjne;
- ✓ wyposażyć obiekt w sprzęt i urządzenia pożarnicze, sprzęt ratowniczy i ochronny, środki gaśnicze oraz wymagane instrukcje;
- ✓ realizować wnioski i zalecenia pokontrolne w zakresie ochrony przeciwpożarowej;
- ✓ zaznajamiać pracowników z przepisami przeciwpożarowymi;
- ✓ przygotować obiekt do działań ratowniczych na wypadek pożaru lub innego miejscowego zagrożenia.

2. Zadania i obowiązki wszystkich pracowników:

Wszyscy pracownicy ponoszą odpowiedzialność za realizację postanowień niniejszej instrukcji i przepisów przeciwpożarowych. W szczególności odpowiadają oni osobiście za zawinione straty z tytułu braku nadzoru lub nieprzestrzegania przepisów przeciwpożarowych, obowiązujących na jego stanowisku pracy.

Do podstawowych zadań i obowiązków każdego pracownika należy :

- ✓ znajomość i przestrzeganie przepisów przeciwpożarowych oraz postanowień niniejszej instrukcji ;
- ✓ zachowanie porządku i czystości na swoim stanowisku pracy ;
- ✓ wykonywanie swoich zadań w sposób zabezpieczający miejsce pracy przed pożarem i zniszczeniem ;
- ✓ udział w szkoleniach przeciwpożarowych wg odrębnych przepisów ;
- ✓ sprawdzanie po zakończonej pracy pomieszczeń i stanowisk pracy , czy nie występuje tam zagrożenie pożarowe ;
- ✓ niezwłocznie usunąć nieprawidłowości w stanie zabezpieczenia przeciwpożarowego, względnie informować przełożonego o tych zagrożeniach;
- ✓ znać i przestrzegać „ instrukcję alarmową na wypadek pożaru”;
- ✓ w przypadku powstania pożaru powiadomić o tym osoby znajdujące się w miejscu zagrożonym , straż pożarną i wziąć udział w działaniach ratowniczo - gaśniczych ;
- ✓ posiadać umiejętności obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego oraz znać zasady gaszenia pożarów.

3. Obowiązki osób sprzątających

W zakresie ochrony przeciwpożarowej poza wykonywaniem obowiązków dotyczących wszystkich pracowników, obowiązana jest:

- ✓ opróżniać i codziennie wynosić do śmietnika wszelkie odpadki i śmieci znajdujące się w koszach, popielniczkach itp.,
- ✓ przestrzegać zakazu rozcieńczania pasty podłogowej benzyną lub palnymi rozpuszczalnikami oraz zmywania podłóg takimi płynami,
- ✓ przechowywać w należycie urządzonych pomieszczeniach sprzęt do utrzymania czystości (odkurzacze, froterki itp.) sprawdzając czy nie ma w nich zarzewia ognia,
- ✓ po zakończeniu sprzątania, przed zamknięciem pomieszczeń, sprawdzić czy:
 - nie zaprószono ognia w pomieszczeniach,
 - wyłączono z sieci wszelkie urządzenia elektryczne, (poza dostosowanymi do ciągłego poboru mocy np. (komputery),
 - na przewodach elektrycznych pod napięciem i grzejnikach oraz przewodach centralnego ogrzewania nie pozostawiono materiałów palnych,
 - wyłączono dopływ prądu elektrycznego, gazu, wody, itp. ,drzwi i okna zostały zamknięte.

10. Podstawa prawna

1. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej /Dz. U. z 2017 r., poz. 736/.
2. Ustawa z dnia 07 lipca 1994r. Prawo Budowlane / Dz.U. z 2017 r., poz. 1332/.
3. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie /Dz. U. z 2015 r., poz. 1422/.
4. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów /Dz. U. z 2010 r., poz. 719/.
5. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych / Dz. U. z 2009 r., poz.1030/.

Normy :

1. PN-EN 2:1998 Podział pożarów
2. PN-ISO 6790:1996 Sprzęt i urządzenia do zabezpieczeń przeciwpożarowych i zwalczania pożarów. Symbole graficzne na planach ochrony przeciwpożarowej. Wyszczególnienie
3. PN-ISO 8421 1:1997 Ochrona przeciwpożarowa. Terminologia. Terminy ogólne i dotyczące zjawiska pożaru.
4. PN-ISO 8421 1/Ak:1997 Ochrona przeciwpożarowa. Terminologia. Terminy ogólne i dotyczące zjawiska pożaru.
5. PN-ISO 8421 4:1998 Ochrona przeciwpożarowa. Terminologia. Wyposażenie gaśnicze.
6. PN-92/N-01256.01 Znaki bezpieczeństwa. Ochrona przeciwpożarowa.
7. PN-92/N-01256.02 Znaki bezpieczeństwa. Ewakuacja.
8. PN-N-01256-5:1998 Znaki bezpieczeństwa. Zasady umieszczania znaków bezpieczeństwa na drogach ewakuacyjnych i drogach pożarowych.

11. Znaki bezpieczeństwa

Wyjście ewakuacyjne	
Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej	
Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej	
Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w dół	
Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej w górę	
Kierunek drogi ewakuacyjnej	
Drzwi ewakuacyjne	
Ciągnąć aby otworzyć	
Pchać aby otworzyć	
Kierunek drogi ewakuacyjnej	
Kierunek drogi ewakuacyjnej	
Przesunąć w celu otwarcia	

Miejsce zbiórki do ewakuacji	
Defibrylator (AED)	
Woda zdatna do picia	
Okno ewakuacyjne z drabiną ewakuacyjną	
Miejsce zbiórki do ewakuacji dla osób niepełnosprawnych	
Klucz do wyjścia ewakuacyjnego znajduje się	
Droga ewakuacyjna	
Okno ewakuacyjne	
Drzwi ewakuacyjne dla niepełnosprawnych w lewo	
Drzwi ewakuacyjne dla niepełnosprawnych w prawo	

Droga pożarowa	 Droga pożarowa
Uruchamianie klap dymnych	 Uruchamianie Klap dymnych
Miejsce uruchamiania urządzenia gaśniczego	 Miejsce uruchamiania urządzenia gaśniczego
Kurek główny instalacji gazowej	 Kurek główny Instalacji gazowej
Suchy pion	 Suchy pion
Przeciwpożarowy zbiornik wodny	 Przeciwpożarowy zbiornik wody
Drzwi przeciwpożarowe. Zamykać! Kierunek drogi ewakuacyjnej w lewo	 Drzwi przeciwpożarowe Zamykać!
Przeciwpożarowy wyłącznik prądu	 Przeciwpożarowy wyłącznik prądu
Hydrant wewnętrzny	

Drzwi przeciwpożarowe. Zamykać! Kierunek drogi ewakuacyjnej w prawo	
Palenie tytoniu zabronione	
Zakaz używania otwartego ognia - palenie tytoniu zabronione	
Zakaz gaszenia wodą	
Nie zastawiać	
Zestaw sprzętu pożarowego	
Hydrant wewnętrzny	
Gaśnica	
Telefon do użycia w stanie zagrożenia	
Alarmowy sygnalizator akustyczny	
Drabina pożarowa	
Kierunek do miejsca rozmieszczenia sprzętu pożarniczego lub urządz. ostrzegającego	

Uruchamianie ręczne		
Niebezpieczeństwo pożaru - materiały łatwopalne		
Materiały utleniające		
Niebezpieczeństwo wybuchu - materiały wybuchowe		
Gaśnica		
Hydrant wewnętrzny		
Drabina pożarowa		
Zestaw sprzętu ochrony przeciwpożarowej		
Alarm pożarowy		
Telefon alarmowania pożarowego		
Koc gaśniczy		

<p>Niebezpieczeństwo pożaru - materiały łatwopalne</p>	
<p>Uwaga! Gaz płynny - produkt łatwopalny</p>	
<p>Materiały utleniające</p>	
<p>Niebezpieczeństwo wybuchu - materiały wybuchowe</p>	
<p>Przeciwożarowy zbiornik wodny 50 m3</p>	
<p>Do zbiornika ppoż.</p>	
<p>Strefa zagrożenia wybuchem 0</p>	
<p>Strefa zagrożenia wybuchem 1</p>	
<p>Strefa zagrożenia wybuchem 2</p>	

Strefa zagrożenia wybuchem 20	
Strefa zagrożenia wybuchem 21	
Strefa zagrożenia wybuchem 22	

12. Karta aktualizacji instrukcji

**KARTA AKTUALIZACJI INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA
POŻAROWEGO**

DATA AKTUALIZACJI	DATA NASTĘPNEJ AKTUALIZACJI	Podpis osoby upoważnionej
SPORZĄDZONO grudzień 2021 r.	grudzień 2023 r.	

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego jest poddawana okresowej aktualizacji, co najmniej raz na dwa lata, a także po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu lub procesu technologicznego, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej (np. po przeprowadzeniu prac budowlanych, instalacyjnych, montażowych lub zmianie funkcji pomieszczeń w budynku czy przepisów).

Załącznik nr 1

....., dniar.

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że zostałem(am) zapoznany(a) z Instrukcją Bezpieczeństwa Pożarowego obowiązującą na terenie i w obiekcie *Urzędu Miejskiego w Pyrzycach - Plac Ratuszowy 1, 74-200 Pyrzyce*, którą zobowiązuję się przestrzegać.

Lp.	Imię i nazwisko	Data	Podpis
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			

Załącznik nr 2

....., dnia..... r.

ZAŚWIADCZENIE

Pan / Pani* odbył / odbyła* w dniu / dniach*
..... szkolenie wstępne / okresowe * z zakresu ochrony
przeciwpożarowej obowiązujące na terenie i w obiekcie Urzędu Miejskiego w Pyrzycach – Plac
Ratuszowy 1, 74-200 Pyrzyce, a w szczególności znane mi są:

1. zagrożenie pożarowe występujące w obiektach,
2. przepisy o ochronie przeciwpożarowej i konsekwencje, jakie powoduje ich nie przestrzeganie,
3. zasady postępowania na wypadek pożaru,
4. zasady obsługi gaśnic i hydrantów wewnętrznych,
5. warunki prowadzenia ewakuacji osób i mienia.

Ustalenia Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego przyjmuję do wiadomości i przestrzegania.

.....
(podpis)

.....
(nazwisko i imię)

.....dnia.....

Załącznik nr 3**ALARMOWANIE**

1. Każdy, kto zauważył pożar lub uzyskał informacje o pożarze obowiązany jest zachować spokój i nie dopuszczając do paniki natychmiast zaalarmować:

Państwową Straż Pożarną **tel. 998 lub z tel. kom. 112**

Osoby znajdujące się w sąsiedztwie pożaru, narażone na jego skutki.

Właściciela / kierownika **tel.**

2. Alarmowanie straży pożarnej należy przeprowadzić z najbliższego telefonu stacjonarnego lub komórkowego.

3. Po uzyskaniu połączenia ze strażą pożarną należy wyraźnie podać:

gdzie się pali - dokładny adres obiektu i jego nazwę,

co się pali - np. wyposażenie pomieszczenia, itp.,

czy istnieje zagrożenie życia ludzi, czy w rejonie pożaru lub bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się materiały łatwo zapalne lub wybuchowe itp.,

numer telefonu, z którego się mówi oraz swoje imię i nazwisko.

UWAGA: po potwierdzeniu przyjęcia meldunku przez dyżurnego telefonistę odłożyć słuchawkę i odczekać przy telefonie na ewentualne sprawdzenie, czy meldunek o pożarze nie jest fałszywy

4. W razie potrzeby (wypadek lub awaria) zaalarmować:

Pogotowie Ratunkowe - tel. 999

Policję - tel. 997

Pogotowie gazowe - tel. 992

Pogotowie energetyczne - tel. 991

Załącznik nr 4

Protokół nr.....
zabezpieczenia przeciwpożarowego prac
niebezpiecznych pożarowo

1. Nazwa, określenie budynku-pomieszczenia i miejsca, w którym przewiduje się wykonanie prac niebezpiecznych pożarowo.....
.....
2. Kategoria zagrożenia ludzi, obciążenie ogniowe oraz właściwości pożarowe materiałów palnych w pomieszczeniu/miejscu wykonywania prac.....
.....
3. Rodzaj elementów budowlanych, ich zapalność występująca w pomieszczeniach lub rejonie przewidzianym do prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo.....
.....
4. Sposób zabezpieczenia pożarowego pomieszczenia, stanowiska, urządzenia itp. Na okres wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo.....
5. Ilość i rodzaje podręcznego sprzętu gaśniczego do zabezpieczenia toku prac niebezpiecznych pożarowo
6. Środki i sposób alarmowania współpracowników i straży pożarnej w przypadku powstania pożaru.....
7. Osoba(y) odpowiedzialna(e) za całość przygotowania zabezpieczenia przeciwpożarowego toku prac niebezpiecznych pożarowo.....
8. Osoba(y) odpowiedzialna(e) za nadzór nad stanem bezpieczeństwa pożarowego w czasie wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo.....
9. Osoba(y) zobowiązana(e) do przeprowadzenia kontroli rejonu prac niebezpiecznych pożarowo po ich zakończeniu.....

Podpisy członków komisji

.....
.....
.....
.....

Załącznik nr 5Zezwolenie nr
na przeprowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo

1. Miejsce pracy:
(budynek, kondygnacja, pomieszczenie itp.)
2. Rodzaj wykonywanej pracy.....
3. Czas pracy, dzień.....Od godz.do godz.
4. Zagrożenie pożarowo-wybuchowe w miejscu prowadzenia prac.....
5. Sposób zabezpieczenia przed możliwością zainicjowania pożaru-wybuchu
.....
6. Środki zabezpieczenia:
- a) przeciwpożarowe.....
- b) BHP.....
- c) Inne.....
7. Sposób wykonania pracy.....
8. Odpowiedzialni za:
- a) przygotowanie miejsca pracy, środków zabezpieczających i zabezpieczenie toku prac niebezpiecznych pożarowo.....
- Imię i Nazwisko.....
wykonano.....podpis.....
- b) wyłączenie rejonu prac spod napięcia.....
- Imię i Nazwisko.....
wykonano.....podpis.....
- c) dokonano analizy pomiaru par cieczy, gazów i pyłów.....
- Imię i Nazwisko.....
wykonano.....podpis.....
- d) stosowanie środków zabezpieczających organizację pracy i instruktaż.....
- Imię i Nazwisko.....
wykonano..... podpis

Załącznik nr 6**Procedura Ewakuacji Osób o Ograniczonej Zdolności Poruszania**

W trakcie ogłoszenia ewakuacji należy przestrzegać zasad opisanych w rozdziałach Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego (IBP):

Rozdział nr 5 (str. 32 IBP): „Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia”.

Rozdział nr 7 (str. 37 IBP): „Warunki i organizacja ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania”.

I. Cel Procedury

Zapewnienie sprawnego przygotowania i przeprowadzenia bezpiecznej ewakuacji osób z budynku Urzędu Miejskiego w Pyrzycach w sytuacji zagrożenia.

II. Przedmiot i zakres stosowania

Procedura określa tryb postępowania oraz uprawnienia i odpowiedzialność osób realizujących działania związane z ewakuacją osób o ograniczonej zdolności poruszania.

III. Podstawy Uruchomienia Procedury

- 1) Pożar: ogłoszenie ewakuacji w sytuacji braku możliwości ugaszenia pożaru podręcznymi środkami gaśniczymi.
- 2) Zamach o charakterze terrorystycznym: otrzymanie informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego lub innego niebezpiecznego dla ludzi środka np.: substancji chemicznej, przejęcie budynku przez uzbrojoną osobę/osoby.
- 3) Zagrożenie NSCH: zagrożenie ze strony uwolnienia niebezpiecznych środków chemicznych.
- 4) Zagrożenie katastrofą budowlaną.
- 5) Zagrożenie wybuchem gazu spowodowane awarią instalacji gazowej.
- 6) Inne.

IV. Osoby objęte procedurą

- a) osoby odpowiedzialne za ewakuację,
- b) osoby o ograniczonej zdolności poruszania z dysfunkcjami narządów ruchu, wzroku, słuchu, zaburzeniami psychicznymi.

- 1) **Osoby odpowiedzialne** za ogłoszenie i realizację działań związanych z ewakuacją osób o ograniczonej zdolności poruszania.
 - pracownicy Urzędu Miejskiego,
- 2) **Osoby niepełnosprawne ruchowo:** osoby niepełnosprawne ruchowo w ograniczonym zakresie poruszające się na wózku inwalidzkim, o kulach, z protezami nóg, rąk, a także osoby „czasowo ze szczególnymi potrzebami”, które uległy kontuzji, chorobie czy wypadkowi (np.: złamanie lub skręcenie nogi, zawał serca czy utrata przytomności).
 - niepełnosprawność ruchowa występuje w wielu różnych formach. Może dotyczyć całego ciała lub poszczególnych jego części (rąk, nóg, kręgosłupa),
 - sprawność fizyczna ograniczona,
 - utrudniony lub całkowity brak możliwości samodzielnego poruszania się
 - konieczność przenoszenia na rękach lub stosowania wózków i noszy podczas transportu,
 - konieczność doboru dróg ewakuacji, dostępnych np. dla wózków,
 - lęk przed pośpiesznym i nie zawsze wykonywanym konwencjonalnymi metodami transportem,

- często znaczna waga osób,
- pełny i stały kontakt z otoczeniem za pomocą wszystkich receptorów,
- brak utrudnień w komunikowaniu się z ratownikiem, możliwy kontakt wzrokowy i głosowy,
- konieczna pomoc ratowników podczas ewakuacji.

3) Osoby niedowidzące, niewidome:

- sprawność fizyczna i umysłowa, możliwy kontakt głosowy,
- nigdy nie widziały ognia, pogorzelska, sprzętu ratowniczego,
- brak reakcji na wizualne efekty towarzyszące katastrofom,
- brak reakcji ochronnych na zagrożenia niesłyszalne i bezwonne,
- brak reakcji na napisy i znaki ostrzegawcze,
- niemożność poruszania się bez przewodnika w terenie nieznanym lub znanym, lecz o zmienionej charakterystyce,
- stres i panika po wyczuciu za pomocą dotyku,
- chęć ewakuacji trasą dobrze sobie znaną, bez względu na jej dostępność,
- ufność w stosunku do osób widzących i dokładne wykonywanie ich poleceń głosowych,
- dotyk, słuch, węch i smak kompensują brak wzroku, również przy rozpoznawaniu zagrożeń,
- konieczna pomoc ratowników podczas ewakuacji.

4) Osoby niedosłyszące, niesłyszące:

- niemożność zbiorowego informowania o zagrożeniu za pomocą syren, głośników, odbiorników rtv, a także osób niosących pomoc,
- konieczność rozmów migowych i czytania z ust - prowadzonych prawie indywidualnie,
- nieznajomość języka migowego wśród większości społeczeństwa, a także wśród ratowników, co np. utrudnia przekazywanie informacji o obecności innych zagrożeń,
- niemożność lub kłopoty w uzyskaniu informacji o stanie zdrowia,
- utrudniony lub wręcz niemożliwy kontakt w ciemności i zadymieniu,
- sprawność fizyczna umożliwia samodzielne poruszanie się samodzielne wykonywanie zalecanych i zademonstrowanych czynności,
- wyostrzone receptory wzroku, węchu i dotyku kompensują brak słuchu.
- konieczna pomoc ratowników podczas ewakuacji.

5) Osoby z zaburzeniami psychicznymi: zaburzenia polegają na utracie umiejętności odpowiedniej reakcji na bodźce oraz współistnienia zresztą środowiska.

- osoby z zaburzeniami psychicznymi mają różne osobowości i różne sposoby radzenia sobie ze swoją niepełnosprawnością
- kłopoty ze zrozumieniem i z przyswajaniem poleceń przekazywanych szybko, głośno, niezrozumiale i tonem rozkazującym,
- agresja wobec otoczenia, osób i przedmiotów,
- brak tolerancji w stosunku do osób nieznanymi, obcych,
- tendencja do ciągłego powtarzania tych samych czynności, zwłaszcza w sytuacjach pobudzenia emocjonalnego,
- niezwykła ciekawość i chęć uczestniczenia w nowych sytuacjach, co może prowadzić do wchodzenia w strefę bezpośredniego zagrożenia ich zdrowia i życia,

- barykadowanie pomieszczeń, krycie się, używanie siły fizycznej,
- chwilowe zaniki świadomości, podczas których w żaden sposób nie można nawiązać kontaktu z chorym,
- często znaczna waga i niedołążność,
- normalna sprawność fizyczna umożliwia wykonywanie czynności ewakuacyjnych,
- stosunkowo duże posłuszeństwo wobec poleceń znanego opiekuna, wychowawcy, członka rodziny,
- możliwość wykorzystania znajomości, przyzwyczajzeń i upodobań poszczególnych chorych przy wykonywaniu czynności ewakuacyjnych,
- stosunkowo chętnie podchwytyją czynności wykonywane przez innych lub przywódcę grupy.

Zmiany zachodzące w szybkim tempie związane z zagrożeniem i ewakuacją wśród wymienionych grup osób mogą powodować dezorientację, panikę, stres, niechęć lub niemożność działania.

V. Sposoby postępowania wobec osób o ograniczonej zdolności poruszania.

1) Elementy ułatwiające ewakuację osób z dysfunkcjami narządów ruchu

- wykorzystaj pełny i stały kontakt z otoczeniem za pomocą wszystkich receptorów,
- uspokój,
- wydaj polecenia,
- bądź stanowczy,
- wskaż kierunek ewakuacji,
- pomóż w ewakuacji.

2) Elementy ułatwiające ewakuację osób z dysfunkcjami wzroku

- zanim nawiądziesz kontakt fizyczny, uprzedź o tym osobę niewidomą. Wymień swoje imię i powiedz co się dzieje,
- osoby niewidome korzystają ze swoich rąk do utrzymywania równowagi, więc jeśli chcesz taką osobę poprowadzić, zaproponuj jej swoje ramię, zamiast chwytać ją za rękę,
- idąc opisuj otoczenie i wskazuj przeszkody, np. schody w górę, w dół,
- jeśli chcesz ostrzec osobę niewidomą, zrób to w sposób konkretny (*Sam okrzyk „uwaga!” nie pozwoli jej zorientować się, czy ma się zatrzymać, uciekać, pochylić czy coś przeskoczyć*).

3) Elementy ułatwiające ewakuację osób z dysfunkcjami słuchu

- zanim zaczniesz mówić do osoby niesłyszącej lub niedosłyszącej, upewnij się że na ciebie patrzy.

W zależności od sytuacji możesz zamachać ręką, dotknąć jej ramienia,

- mów z twarzą zwróconą w kierunku rozmówcy,
- jeżeli osoba niesłysząca lub niedosłysząca nie zrozumie któregoś zdania, nie powtarzaj go, a ujmij to, co chcesz powiedzieć inaczej.

4) Elementy ułatwiające ewakuację osób z zaburzeniami psychicznymi

- traktuj każdą osobę jako indywidualną jednostkę,
- wykorzystaj fakt, że osoby chętnie podchwytyją czynności wykonywane przez innych lub przywódcę grupy.

VI. Rozwiązania techniczne budynku w zakresie ewakuacji osób o ograniczonej zdolności poruszania

Budynek lub część budynku przeznaczona do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania zalicza się do kategorii zagrożenia ludzi ZL II (standardowo budynki administracji i administracyjno-biurowe w tym również Urząd Miejski w Pyrzycach to ZLIII) Dopuszczalna długość dojścia ewakuacyjnego w strefie pożarowej ZL II wynosi:

- 10m przy jednym dojściu.
- 40m przy dwóch dojściach.

Długości dojść ewakuacyjnych mogą być powiększone pod warunkiem zastosowania stałych lub półstałych urządzeń gaśniczych. Budynek powinien spełniać podane warunki.

VII. Instrukcja postępowania na wypadek ewakuacji

a) Osoba odpowiedzialna za ogłoszenie ewakuacji i koordynowanie działań ewakuacyjnych do przybycia PSP:

1. Burmistrz,
2. Osoba wyznaczona w zastępstwie: Zastępca Burmistrza,
lub inna upoważniona osoba -wyznaczona w przypadku nieobecności Burmistrza i jego Zastępcy tj.:

.....
(imię i nazwisko, stanowisko służbowe innej upoważnionej -wyznaczonej osoby)

- b) W sytuacjach koniecznych np.: imprezy z udziałem osób trzecich, prowadzi ewidencję osób o ograniczonej zdolności poruszania się. Ewidencja prowadzona jest tylko w konkretnym celu zapewnienia bezpieczeństwa osobom niepełnosprawnym w sytuacji zagrożenia i konieczności ewakuacji oraz zapewnienia miejsca w budynku zgodnie z wytycznymi ppoż., dla stref ZL II.
- c) W sytuacji doraźnego pobytu w Urzędzie Miejskim osób trzecich o ograniczonej zdolności poruszania, np.: wizyta w Biurze Obsługi Klienta (BOK), opiekę nad daną osobą przejmuje pracownik, który w danej chwili ma z nią kontakt,
- d) W przypadku przyjęcia do pracy pracowników o ograniczonej zdolności poruszania się, zostaje przypisany stały opiekun/opiekunowie, który zna miejsce pobytu w budynku i w chwili ogłoszenia ewakuacji jest odpowiedzialny za udzielenie pomocy w opuszczeniu budynku.
- e) Zarządzoną ewakuację należy kontynuować. Nie można odwoływać ewakuacji w czasie jej trwania.
- g) Na miejsce zbiórki do ewakuacji wyznacza się plac przed budynkiem Urzędu Miejskiego zlokalizowany od strony budynku Kościoła (zgodnie z miejscem wyznaczonym w IBP – fotografia przedmiotowego miejsca została zamieszczona na str. nr 38), W zależności od rozwoju sytuacji w razie konieczności można wyznaczyć inne bezpieczne dla osób miejsce zbiórki.
- h) Sygnałem do rozpoczęcia ewakuacji jest: **3 sygnały np. gwizdkiem trwające 15 s lub przy wykorzystaniu dzwonka szkolnego (wybrany charakterystyczny sygnał określony w niniejszej IBP na str. 42) oraz komunikat np.: „UWAGA POŻAR !!!, proszę wszystkich o opuszczenie budynku i udanie się do miejsca zbiórki na plac przed budynkiem Urzędu Miejskiego, zlokalizowany od strony budynku Kościoła**

(zgodnie z miejscem wyznaczonym w IBP – fotografia przedmiotowego miejsca została zamieszczona na str. nr 38)

Na miejscu zbiórki Kierujący Działaniem Ratowniczym (KDR) sprawdza stan osobowy pracowników.

i) Wezwać służby ratownicze: Straż Pożarną tel. 998, Policję tel. 997 lub nr 112.

1. Osoba odpowiedzialna za wezwanie służb ratowniczych:

.....
(imię i nazwisko, stanowisko osoby odpowiedzialnej)

j) Do przybycia jednostek ratowniczych działaniami na bieżąco kieruje KDR tj.:

-Burmistrz,

a w przypadku jego nieobecności, kierowanie przejmują w następującej kolejności niżej wymienione osoby tj.:

- zastępca Burmistrza,

-inna odpowiedzialna osoba – wyznaczona tj.:

.....
(imię i nazwisko, stanowisko innej odpowiedzialnej osoby -wyznaczonej)

k) Każdy kto zauważył pożar ma obowiązek powiadomić służby ratownicze, powiadomić osoby znajdujące się w innych pomieszczeniach, uruchomić niezbędne systemy ppoż. tj. Przeciwpożarowy Wyłącznik Prądu (lokalizacja przedmiotowego wyłącznika wraz z jego fotografią została zamieszczona w IBP na str. 23).

W miarę umiejętności i możliwości przystąpić do gaszenia pożaru przy pomocy gaśnic i hydrantów wewnętrznych.

l) Po ogłoszeniu ewakuacji:

-pracownicy wraz z petentami (w tym również z petentami o ograniczonej zdolności poruszania się tzw.: „ petentami ze szczególnymi potrzebami”),

-pracownicy o ograniczonej zdolności poruszania się (tzw.: „ pracownicy ze szczególnymi potrzebami”) wraz z indywidualnie przypisanymi opiekunami tj. stałymi (wyznaczeni na stałe pracownicy, którzy mają pomagać podczas ewakuacji) udają się na wyznaczone miejsca zbiórki.

Głównym zadaniem pracowników jest ewakuacja petentów (w tym „petentów ze szczególnymi potrzebami”) oraz pomoc podczas ewakuacji „pracownikom ze szczególnymi potrzebami”, które jest realizowane przez stałych opiekunów i zapewnienie drożności wyjść ewakuacyjnych,

Pozostali pracownicy w pierwszej kolejności sprawdzają podległe im oraz sąsiadujące pomieszczenia.

Pierwsza osoba, która znajdzie się przy drzwiach ewakuacyjnych powinna otworzyć drzwi na pełną szerokość i zabezpieczyć je w taki sposób (przytrzymać drzwi nie wyposażone w blokadę) aby umożliwić opuszczenie budynku wszystkim osobom.

Przedstawiony sposób ewakuacji jest podstawowym jej wariantem, który w zależności od rozwoju sytuacji, miejsca i rozmiaru zagrożenia może ulec zmianie, i w zależności od którego trzeba będzie podjąć właściwe działania.

W tym celu powinien być wyznaczony KDR, który na bieżąco będzie podejmował decyzje. Pomimo wyznaczenia osób odpowiedzialnych mogą zaistnieć sytuacje, w których osoby odpowiedzialne za przydzielony im zakres ewakuacji będą nieobecne lub będą wykonywały inne zadania. Dlatego też należy regularnie przeprowadzać szkolenia z zakresu ochrony ppoż. oraz ćwiczenia z zakresu ewakuacji i użycia środków gaśniczych aby każda osoba odpowiedzialna za nadzór i przynależny jej zakres obowiązków mogła poradzić sobie w różnych sytuacjach zagrożenia pożarowego.

VIII. Techniczne sposoby ewakuacji osób poszkodowanych / osób o ograniczonej zdolności poruszania.

